

Handschr.

B. B203

**De sententia detinuita beati Anselmi Cantuariensis
archiepi sup resolutione pufullaninus consuetudine
dubitante an missa celebrare expediat an ne in**

Dulcissime dñe ihu xpe q tu pte et spu sco
vniuersitatis es creator t nota sut oia ateq
fiat tu nosti insipientia mea. tu nosti etia
qua ifirma et fragil sit aia mea et omis
pcti a te no sut abscondita. Dup oia at imensa bonitate
tua deceptor ut qlitruq enueniat in diuino salte
de me bona fiat finis ut oibz pps meis per vera
pna dimissis ad beatitudis tue gliam puenire va
lea pnt qua me casti. fateor dulcissime dñe ihu q
oia q habeo in dediti s in te reuera dona q in de tuo
fincio prestitisti nescio q occulto tuo iudicio mihi
ona sacerdoti ipom pmissisti. Ad finem diu diliget
itueor. quanta rueretia agendi sit q pua cosa et
q munda ab oi contagioe pcti debz ee mens q tam
trificu mysteriu tractadu suscipit. et tu ex altera
pte no minori diligetia respicio qb sum ego q h
tractare audeo no par de mea psupraoe erubescio
et v. hemeel timeo ne ad mano iudicij et dam
natione in sit q ad ta digna rem ta idignu acced
audeo. Deo etc n de h vilo mo dubito q si ita
vueret sic ille vme deberet q h sacrificiu ageret.
q nullu finem dei face possem. q in sic pficiu
ess ad salutem sic i ess. sum me vici digna ess
Ita magis pculu et maior danatio ifirme aie.
pctis onerate iminet q ta digna re. idigne tractare
audeat. De ita e et plusq dici pt ista res utilis
est et salubris bono sacerdoti: et pculosa idigne
tractati. Ad q faciet dulcissime ihu hic tuus
sacerdos imo tuus pctor qd faciet huius tu sacrificij
onere gnato. Idcirco em incerto su q in vtilia
sit. dimitte an face. Sed tu si ex toto dimitto tur
tursq nimiu ptimesco ne sub huius formidis

B. 203

aliqua offensione finem sui q̄ nos dampnet p̄ timore
 p̄cti sui finem face nolentes Immensa ē em̄ n̄ra eiq̄
 q̄ si videat nos per via r̄titudis sue ul' claudicando a
 abulare et si sepius labedo l' r̄labendo: nō tū abesse
 vie r̄titudine velle r̄cede si nō lastem: nō dū rectne
 se poterit. si conatu n̄m adiuuabit et diriget gressu
 n̄m ad via salutis. Tame si p̄cta sacerdotis sut cri
 minalia. vtilis ē ei ab imolacoe sacrificij cessare humilit.
 q̄ ex p̄suptioe imolacoe maiore iocunde d̄nacione.
 don' r̄choata l' p̄cta p̄cteria possit ad altaris sac̄me
 tum sc̄uziq̄ accede. Sed ecce misericordissime ih̄u. fa
 teor imese boltati tue me esse n̄b p̄ctore. non
 possu tū de tua m̄a despare n' m̄ expedit finem
 tu altaris d̄tere corp̄ tui et sanguine nō sume
 si indignus su sic reuera su vbera. misericordia cor
 ripe. et tā d̄m castiga sacerdote imo p̄ctore tui: don'
 rubigo p̄cti r̄cedat a me q̄ tū p̄logū tps ex magna
 iocunia idurata ē m̄ lateribz aie mee. fateor dol
 cassie d̄ne ih̄u xpe qz p̄ctoz su imūdg et idignus
 et tū a te nō r̄cedo l' q̄dem nō d̄itto te. et si firma
 manu tebo don' r̄cedas a me don' aboi contagione
 p̄cti absoluas me et sic carne tua cotidie m̄aducate
 et sanguine bibete tue q̄ voluntati iugit iheretem
 tua p̄cepta assidue fr̄etem ac faciete. me post hac
 vita p̄ducas ad vera salute sc̄ ad te rez sacerdote
 vbi cū alijs sacerdotibz tuis te laude et glorificet nō
 vt p̄ctoz si vt dignus sacerdos et m̄ibz dignū corp̄is
 tui. Rex etna selā Ame

Quam dū in hac lacrimarū valle exules
 et p̄egm sumq̄ a p̄ua sp̄retis cunctis trasi
 toribz et tremis q̄solacibz pro sūma d̄lec
 tate et q̄solacoe aie n̄re ad m̄sam altaris ip̄iq̄
 b̄ndicti ih̄u per dies sigulos cū oi r̄uerētia et fra
 t̄na dilectioe accedamq̄ et nos de ip̄o sac̄emq̄ cūq̄
 dulcet' aplectam' d̄ictes cū sp̄osa. Tenui cū n'
 d̄mittā. Dimittit at' cū q̄ m̄gt̄o tato b̄nficio stati

post celebratione preptioneque sacramenti exterioribus
visis colloquiis et opibus que delectari Et hoc est certissimum
signum que oriose et vacue que comedit tantum sacramentum
et non re sacri comedit sacramentaliter et non spiritaliter
et non se suscipit virtute sacri ad salutem Unde aug.
Qui discordat a xpo non manducat carne eius a sanguine
ne bibit. Hec sunt diligentissimi de nullo eorum que de facili
se permittunt impediri ab accessu sacri etiam pro minimis
rebus ut que non habeat locum ad placitum vel fructorem seu
que vocat ad exteriora que miserum et ad spiritus spiritualia
fastidiosi solent sic affectat diligere ut ipse festinanter
occurrentes relinquat libertissime spiritualia. Alii tamen
leue habent visum vniuersum se in sacramentum altaris
ut que cito aliquid ipse displicere viderit vel audierit
nihil habent tam leue in quo possit seu velint se vniuersum
curre cogitantes vel dicentes. Non hodie non celebrabo
Came came tu mihi hodie ne pro tam leui sit tibi vena-
lis salus tua. sic inde pro quibus denariis. Tunc quod
habet multi abstinere a sacramento pro causa tam leuius
si deberet pro eis abstinere a vino vel putaria stude-
rent toto conamine remouere. Unde g. hac consue-
tudine pessima remouere et vitare tam morte me-
moras sancti beati angelini qui elegit magister deo puni-
ri de negligentia operis dei ad plenam que de omnimoda
omissione. Sed si tua infirmitate causeris et timore
irreuerentis. scias que tunc iste et est illic in quam pui-
tate est paratio optima ad celebrandum dum non fueris
moribus peccatis. et totam vitam tuam proponas in melius ordi-
nare. Et hoc non sepe que quibus emendatione plena
tamen multum suffragatur et ad hoc deuota celebratio et per-
ceptio sacri et continua detestatio vilificatio que tu in con-
spectu domini dei. Multum enim uiuabit tua inuoluntate si tu
dilates caritate ad passionem omnium electorum. Quare
tunc ut illa die que contigit tibi ex impedimento ordinis a
celebratione abstinere non fias leuior a dissolutione ad

160

carnalia si quotiescumque recordatus fueris iugemissis ex
 intus quae plus illa die potueris quam ob se unquam suis mentem
 meruerit. **E**sto magis vigilans super omnia interiora tua et ex
 teriora tua scies quod tunc sunt minus custodita eo quod caruerit
 custode et propugnatore suo. **H**ec confidas in alia donec iterum
 reficiat te dominus deus tuus tempus quoque illud quod in sacro mysterio
 debuisses expendere alio devoto exercitio transige. **S**tude
 quatenus divina per hoc officium tuorum clementiam ut visum
 et tunc ad solita gratiam propinqua et de profundis cordis
 aliquam gratiam compescam dices quod ut spiritualiter maducabo
 eum quod est vita anime mee si torpuit non det. **U**ltimo autem
 pro medulla omnium harum doctrinarum tunc quatenus modum in
 precedentibus doctus es non irruet accede sic totum visum studias
 recede non ingratis. **P**ropter quod toto conatu quod possis persuadere
 ut nunquam ante horam celebrationis nisi mentate temerabili
 sine obvia cogaris aliis operi extraneum assumas quod non ad
 gratiam actionem vel postulacionem pertinet si omnia quae agenda pro
 me quatenus possibile est in posterum referes alioquin nulli
 in te suavitatis suscepti sacri remanebit quod etiam modicum
 aliud ex meum difficile est compatitur. **I**n actione etiam
 ubi fueris habet verba hoc est corpus meum statim parum gerula
 de ante elevationem roga beatissimum Iesum Christum patrem filium
 ut nos pauperes non despiciat si cum apte et defunctibus suis
 vulneribus atque cum toto thesauro totius crucifixe vite suae se
 in conspectu patris maiestatis presentet ita erent sic in sua
 fere se pro nobis pepedit in cruce pro nobis interpellando
Dem elevando eucharistiam sursum sit totum meum et iterum tunc
 quasi pedente in cruce dominum offeras aspectum et in patrem
 sui corditunc dices. **V**alere clementissime pro donasti nobis
 spiritu filium quem ante et super omnia habebas carissimum. **H**uc
 igitur tanto muneri vite respondeo ne si magis refero et offero
 et eundem quod nihil charius nihil preciosius nihil desiderabilius et
 et donari potest humiliter deprecans ut eodem affectu et adre bulicem
 quod aspicietas plagas eius in finali eius passionis sibi pro
 nobis inflictas eodem affectu nunc aspicias eum in manus

meas Et suscipe eu pro diuina laude et gratia actioe
sblimiffia omni beneficioru ta corpaliu q̄ spiritualiu q̄ ate
vniq̄ suscepim̄ pro restauracia r̄ medio et emedacoe
omni defectui q̄ba sbiacim̄ pro sufficiatiffia q̄q̄ psolu
noe omni bonoz q̄ vniq̄ omisim̄ Tur hostia leuata
et cu multa deuocoe de posita accipe calice no midu re
ueretia metes ad prem̄ dirigeb̄ dirigas **Fili** mo r̄
Deide fra cōsecracoe sanguis elena calice illu profum
prosi sanguis q̄ igne amoris feruet et ebullit vultibz
q̄ palmbz onde rogab̄ eu corde deuotiffid vt q̄ntuicūq̄
idignatq̄ nob̄ ppt̄ pctā nra iā viso dilectiffid vngenti
sui sanguine immaculato cōtactat vultu patre idigna
ciōis i māfuetudine nobisq̄ idignet̄ ip̄ede nram pro
q̄ba et vngenti suū suū ip̄endit et sanguine **It** bre
mor modq̄ et forma meditadi i elenacoe **O** clemē
tiffie q̄r̄ eae que amas offero t̄ amore cui misere
mei **Ad** calice **Supr** sanguis filij tui iā nūc igit̄
esto placatq̄ sup̄ multitudē pctoz nroz **Ame**

96

Incipit sermo de iactura b̄i archiepi Comarces archiepi
sup̄ r̄solucioe pusillam̄ q̄sae dubitat̄ an missa cele
brare expediat an nō

**Incipit tractatus de paratione ad missā d̄ni
Seraphici Johānis bonauetura felicit̄**

Ad honore gloriose et diuine trinitatis
et ad honore excellentiffimi sac̄mētis
prosi corporis et sanguis d̄ni nri ihu
xpi Describā t̄ formā per quā p̄b̄ leuit̄ manu du
ti ad cōtemplacionē tati mysterij ac cōgrue disponi
ad eiq̄ p̄ceptionē. quā nō rapti strepitu v̄boz lege
s̄ eiq̄ sensu cordi efficiat̄ ip̄nie debet et ex itimo e
affectu sigula q̄q̄ in toto ul̄ i p̄te pro vt sonat sollici
te r̄māna r̄māre **Primo** q̄ fide q̄h̄ p̄posito q̄nta
charitate. ppt̄ q̄d. ppt̄ quā causā accedis. vt sic accede
do ad mēsam celestē cōmuni nūc aplm̄ probet̄ temp̄m
diliget̄ examinado. **Attēde** igit̄ ista q̄tuor per sm

mysteria scilicet ecclesiam collectam ex multis fidelibus preestima-
tis ad vitam tamquam ex multis granis et racemis. **Quia** ergo accedis
tunc ne dubitatio vacillet et tamquam rem manu reptans
baculo aridissimo scilicet argumetis naturalibus et rationibus humanis
querendo quid ista fieri possint sic quondam iudei litigabant
et quidam discipulus scandalizati abierunt retro. **Hec** scilicet te ipse
et tanta mente tua subtingo fidei quam tante testibus roborata
vides. **Sed** et dubitatio de hoc sacramento remanet quod a christo tam
expresse traditum ab apostolis predicatum a sanctis patribus
orthodoxis. tot retentatum annorum prefiguratum tantisque testi-
monis tot miraculis et prodigiis et obsequiis quasi testimonio
palpabilibus vides confirmari. **Colle** hoc sacramentum de ecclesia
ecclesia et quod est in mundo nisi error et infidelitas et
populus christiana quasi peritiorum dispersa et idolatrie dedita sic
expresse patet in rebus infidelibus. **Hec** per hoc stat ecclesia
roborat fides. vixit vel pigra christiana religio et divina
cultus. **Unde** magis christus Ego vobiscum sum usque ad consum-
mationem seculi. **Quare christus corpus suum dare voluit**

Post etiam notare debes quod sic dicitur **velatum**
christo corpus suum velatum dare. **Sed** et valeret
fides tua si christus in propria forma visibilis et appa-
reret tunc et coacte eum adorares. **At** quod carnales oculi
tanta gloria ferre possent. **Sed** vero ipsius dicitur ut
carnem crudam et hominum carnem in propria forma sua comedere
et bibere possis. **Accedat** ergo omnis dubitatio quia sic oleum divinum
in utero virginali latuit et filius dei sub humane carnis
velamine visibilis mundo apparuit sic et glorificata huma-
nitas divinitati coniuncta sub forma panis latet ut nobis
mortalibus compatere et fragilibus possis. **De diligenti exa-**
minatione et diligenti discussione consue a te sacra rationem

Serudo proba et examina tempus diligenter cum quasi
proposito quatenus intentione et dispositione accedis
Idcirco discute et revolve consue domum et vide ne si itus
forte aliqua turpitudine in mente vel macula extra in carne

crustam si hētur. pfecto si fide rēam haberet. a pta
tmeret a a pta cessaret. **P**eruro nō tātū cordis s
corpis attēda ē inuidia. ideo tunc ne inuidia acc
das. nō tū de inuidia voluntaria a mōribz est. s etia
noctuali sine casuali macula. q̄ ipedit celebracionē ubi
nō magna nēcitas ul' missio p̄ceptor. ubi ḡ dicta int
ueniūt et dicte marie nō dēdēt occasione ul' causa
per p̄cedentem concupiam ul' iordmata crapulā. nō scru
ta ē nōbil' mētis ignatio. per r̄mūscētia l' illusione
fantastica carnaliū. credo q̄ accēde possi saluo meliori
iudicio maxie si figuratibz deuotio voc solēntate
ul' alteriq̄ cause te t̄heret ad celebrādū. **C**ustodire etiā
debes pudiciā manū quāq̄z p̄tō et om̄i alioz mē
broz tuoz p̄uitate vni t̄ cosulo vt p̄ retēbz hābz oī
tpe maxie dū missa celebrat̄ tancas ab oī tactu nō
solū turpi et inuidio q̄ fit cū p̄tō s etia a q̄libz idēcti
et cōignato. **E**t totū te r̄colligas vt n̄ actq̄ n̄ cogitatio
ad aliqd̄ aliud d̄spgat̄. **E**t insup̄ curā habēas diligēt
de inuidia et intore paramētōz altaris et sacozū
vasoz et cū honore et om̄i diligētia tractet̄ ille q̄ est
angelis et archangel tremēbūda. **T**erno p̄ha
teipz ex quāta chaltate et q̄li feruore accēdis. **P**ro
solū em̄ mōrta s etia verāha' p̄tā per negligētia
et oam̄ multiplicata. et etiā per iōshādacionē ac per
distractiōē dissolute vite et male q̄suetudibz. licet
nō occidat aīaz. tū reddūt horēz tepidū. fruem. et
obnubilatū. et idispositū. et iēptū ad celebrādū. nisi
dū pulueres et stipule verāliū per efflatū sp̄s et flā
mā chaltate vtilēt̄ et cōsumāt̄ exardescētē igne cordis
et ex q̄sideracōē p̄c vilitatis. **I**deo tunc ne inuis
tepidq̄ et iordmataq̄ accēdas. s̄ r̄ueret̄ circūspēte et
cōsīdātē. **U**nde ap̄ls ad corinth̄ vi **J**udiciū sibi mādu
cat et bibit qd̄ ap̄tū iſmuat cū s̄bōit dicit̄. **I**deo
int' vob̄ mlti iherulles s̄z per fidei cōstanciā et iſu m̄
m

id est qui et peccato sanctiati et dormiunt multum scilicet per torpore
 et desidia. **Q**ui quibus angustie o quate angustie mo
 vndiq; affligetis. accede indigne horredu e iudicium
 no accede ex nobili negligetia ul' qteptu danabilis
 culpa. **N**am cu sacerdos e absq; peccato morali et i'posito bo
 no no hns legitimum i'pedimetu et no ex rueretia s;
 ex negligetia celebrare omittit. tuc quatu i' ipd est
 pnat t'ritate laude et gla. angelos leticia. p'tores vera
 iustos s'bidio et gra. in purgatorio existetes i' frigerio
 eccliam xpi spuali bnficio. et semp medicina et remedio
 cora q'ndia p'cta et i'firmitates. **Q**uia sic ait ambro
Pri q'ntescuq; effudit sanguis xpi in remissione effu
 dit. Debeo illi sp accipe vt sp in p'cta dimittat. q' semp
 peccato debeo accipe medicina. **I**te pnat se oib; talib; pue
 tib; ex sacra coione q' fuit p'cto; remissio. fomitt' mitigata
 metis illuatio. interior i'fectio. xpi et corpis eiq; mystica.
 i'corporeo. v'ituti roboratio. cora dyabolu armatio. fidei
 etitudo. spci eleuatio. chaltati excitatio. deuotionis augme
 tatio. et angeloz conuatio. **I**te no coplet sibi i'unctum magne
 dignitatis obsequium ne officiu exeret debite s'uitut' dei et
 t'n septu e. **M**aledictu q' fuit opa dei negliget. **I**te contempnit
 xpi p'ceptu de obseruati' huius p'cepti sacri i'o xpius comi
 nat. **M**isi manducauerit carnem filii hominis et biberit
 eius sanguine. no habebitis vitam in vob. **I**te abiit via
 huius sue p'gnationis expones se p'iculo mortis. qz nisi
 recipiat alimetu corpis xpi. et vite vegetacione. efficit
 sic aridu m'ebzu ad q' no transmittit' corpalis tibi nut
 metu. **U**ltimo quatu in se est euacuat diuinu cultu
 et lafam creatori debita i'grato et benefici. **U**ltim' re
De q' munda est scz a peccato morali et i' tunc no fuerit scz
 alit i'peditu et no fuerit phasc aia illa de iplo suo ext
 minabit. qz sacrificiu no obtulit deo dno tpe suo. **E**rgo
 quatu p'cto toto conatu per exerciu boni opis. lacrimaz
 r'atione. et deuotionis flama expelle ato oem torporem

et negligentia ne inveniant respice tantorum christiani dona
Tercio et ultimo pro tempore propter quod. a propter quam causa accedis
Et hinc dirige animum mentis ad duo precipue. scilicet ad purum af-
fectum. et desiderium factum. Secundo ad debitam intentionem et
positum naturam. **P**rimo vide quod desideres. ne propter avaritiam
a timore a vana gloria a consuetudine. a alio
mundane complacentie a ipsius furoris causa accedat. sicut
multi diebus istis abutuntur ad suam perditionem quod est datum ad
salutem. ve ve ve dicit dominus quod hodie infelices ad sacros
ordines et divina mysteria accedunt. non celestem panem sed
tremum. non querentes spiritum sed lucrum non dei honorem sed suam
ambitionem. non salutem animarum sed questum pecuniarum. non x-
pium vivere mundo corde et corpore in sacris mysteriis. sed deliciaz
supbire. luxuriaz de pudico christi de cledsmis pauperum
ac ecclesiasticis dignitatibus abieciendo multis litigiis et
simoniis potius rapunt quam assequuntur non vocati a deo deo.
sed a dyabolo. **Quatuor homo acceditur et per quod celebratur:**

Sic vis accedi ad adire consideranda tota mente ista duo
Primo illis summe charitate intendi. quod summa boni-
tatis pro te vinculo fetidatam penose sustinuit crucem
obprobrium. **S**ecundo illis nobilissimi corporis cibatione dul-
cissima. sanguinisque potatione. **T**ercio attedas illam beatissimam
mortem discuties carum. **C**ausa autem alia non fuit nisi necessitas
nre redemptionis. **Q**uod autem lex pro lese maiestate officio.
offendit iudicat rem mortem. huius rei causa. pro peccatis
exigentibus essentia rei mortem. pro compensatione tanti debiti
miseras de humane miserie. **Q**uod pro nobis nre mortem. pro
vidit et concessit pro nobis. pro morte hominum redifieri anima
huius. et offerri sibi hostias et sacrificia placantibus: ut quo-
ties quod peccaret: toties erat pro eo naturam hostias im-
molari. quod omnia figure erat et verbe. donum christi humanum quibus
caput mitteret vna et rationabilis hostia absque peccato qui
pro omnibus hominibus seipsum ex amore offerret ad mortem pro
nre mortem redemptionem. **S**ed quod non debuit pluribus mori

eo quia illa una mors satisfecit pro peccatis omnibus factis et futuris
 ideo sufficit quia una hostia corporis sui quanda pro nobis se-
 mel immolata moribus relinquere quod dicitur a nobis pro peccatis
 delictorum mystice offerenda de patre pro matris commutatione morte
 cui quod dicitur sumus obnoxii per peccatum **Qui autem dicitur**
 quod dicitur huius oblatio. licet Christus factus passus sit. quia quod dicitur peccatis.
 saltem peccatis sine quibus moribus infirmitas vivit non potest **Et quia**
 quod dicitur labium. quod dicitur Christus pro nobis immolat mystice **hunc ille**
Propter quod huius quod dicitur agit in missa et omnibus ornatibus et ceremoniis
 nihil aliud reputant nisi Christi passionem. ob hoc super omnia et
 necessaria Christi mortem memoriam in missa **in ipse xpo**

Doc facite in mea commemoratione **Et ad cor xpi**
 crescit in manducabit in morte domini anni domini veniat se
 ad iudicium **T** **Qui g' accedit** dicit ex toto corde **Ecce celestis**
 patris et celestis morte illa unigeniti filii tui domini nostri ihesu christi
 offero tibi hanc hostiam quam ipse soli obtulit pro mea et totius
 mundi salute **Ecce** ad altare tue maiestatis transmitto
 oblationem unam. quam tu immiscuisti multa misisti ad
 altare crucis immolanda pro nobis **Recordare g' illius sacri**
 sudoris qui gutta sanguinis decurrit in terram **Respice**
 illa unigenita carne vberibus crudeliter flagellata colaphis
 alapis cetera clavis confixa lancea vulnata **Ille g' pietas**
 qui filium tuum traxit et vixit ut in scelerata victorose crucis.
 totius mundi peccata liberes ipse te cogit pro misere nobis mi-
 seris sensibus **Respice** obsecro non nostram peccata sed in facie xpi tui
Allo ei in iustificationibus nostris peccatis nostras postquam. huius
 in multitudine misericordiam tuam **Arde** si vis ad aditum
 accedi et inflamari considera illius sacri corporis cibationem
 dulcissima et vide quod bonus et suavis est spiritus tuus in
 in nobis quod cognoscat et verba prouidet nobis pro in celestis
 unificatione almum **Quare nunc sit ante nec rube**
venabile sacrum

Quia enim rationalis creatura
 ad hoc facta est ut sit capax et princeps beatitudinis dei
 ex qua participatio vivit et ad beatum esse pervenire debet
 sine qua ex se ad nihilum redit et ad mortem septuaginta nisi
 per cibum unificatione nutritur vegetetur ex participatio dicitur

Vitis et glic q̄ p̄cipacionē idē comestione voco
q̄ sic corp̄ aīale per cibū viuificat̄. calefit et īpūg
nat̄. sic aīa rōnal̄ per sp̄m c̄r̄i q̄ fr̄m debz pleno af
fectu et itell̄ū nutritur et īflāmat̄. Et āgel̄i in pat̄a
pleno haustu bibūt de sp̄u p̄hem et vino sōte lucub̄
ac faciāt̄ ab v̄tate dom̄g eīg. Sic sapia āte p̄uidit
vt rōnales aīas hom̄i quas tā care emūt ac redemūt et
per grām magnificat̄ ac efficit silēs āgel̄ d̄i cibaret
illo pane q̄ āngeli nutiunt̄ sine q̄ n̄ illi nec isti viuē
p̄nt et hoc per aliquē modū cōueniētē nob̄ p̄uul̄
q̄ īpossib̄le ē nob̄ comedē cū isto mōrtali corp̄e illi pane
vite in soliditate p̄p̄e forme. s̄. diuinitate. Ideo vt nob̄
comestibile cibū p̄beret sub forma cōueniētiori s̄z
panis et vni corp̄al̄ dādū p̄t cōueniētē similitudinē
panis ad panē et īfectionis ad īfectionē vt sic āge
los viuētēs sp̄ū cibāt v̄bo īcreato sic mōrtales hom̄es
cibēt v̄bo incarnato ī sac̄m̄to suscepto. Unde dictū est
Manē āgeloz māducat hō. Itē nō q̄ sic cura ē deo de cor
porē aīal̄ cūctūq̄ p̄uide. illi cibū cōueniētē sic cura
est eīdē de nutr̄m̄to nob̄ilissi. sui corp̄is mystica qd̄ ē
eccl̄ia cūq̄ c̄r̄is filius d̄i ē caput. n̄ aliudē debz vegetari
et viuē quā a capite suo. vt oīa mēbra s̄z v̄ri iusti v̄nita
et sibiūntē coherētia in c̄r̄o capite ip̄ius sp̄ū et aōre nut̄
ātur per h̄o sac̄m̄ v̄nitatis et panis. ac per h̄o sic nō est
vita corp̄i absq̄ īcorp̄acionē sibi cōueniētē et sic aīe rōnabili
nō est vita sp̄ual̄ sine īcorp̄acionē et īm̄sc̄ationē huius cibi
sp̄ual̄ sibi cōueniētē v̄n̄ īq̄ c̄r̄is. Cū māducat me.
viuit p̄t me. H̄o at̄ ē d̄ina m̄t cōmestione corp̄ale et
sp̄uale q̄ ibi cib̄ cōmest̄ trāsīt in sub̄am & nutr̄m̄tū
comēdētis. h̄o v̄o comedē īcorp̄at̄ xp̄o et trāsīt in aōrē
et v̄nitatē sp̄us c̄r̄i. Ideo dictū fuit b̄to Augustino q̄lo
tuam̄tāb ego mutabor̄ in te. s̄ tu mutaberis ī me a m̄
mei similitudinē s̄z boītatē s̄tate. Itē sic ignis ferrū
in sui similitudinē cōuertit. **De latā q̄ soli deo debetur**

Secundo dirige metē tuā interiorē et ppositū
 circa ea q̄ age debes s̄z deū per latam colē
 Cultu at̄ latē ē solidō honor ipensū sumo cre
 atori ex debito finitatis q̄ obligam̄ nō solum mā s̄ nos
 ipos ipendē pro suo honore et mori si expedit ad re
 cognitionē bñficōz suoz et sue imēse bōitatis nobis
 ostēse et h̄ cōtto rōidē et spū hūiliato et toto affectu
 actu et habitu gestibz et signibz p̄sternētes nos ante oca
 los sue maiestātē et sacrificijs ac munētibz cū venerātes
 reframq̄ ad ipm̄ deū spem n̄āz et desiderū n̄m
 tāq̄ in fine vltimū p̄t q̄ oīa expectātes ab eocōmētū
 et r̄tribucionē bonoz n̄oz et maloz s̄m r̄tribucionē
 iustitię sue sūqz bñplaciti. ¶ **De dulcia d̄lyss̄ sc̄b**
 exhibet̄ honor et deuotio q̄ d̄r dulcia q̄ nō ē cultu
 n̄ adoratio. s̄ s̄rogatio et inuotatio. vt sint ap̄d deū
 aduotatio pro nob̄ et oīs r̄uerētia q̄ eis ipendit̄ p̄t
 deū cuius r̄ comēti exhibet̄. ¶ **De** at̄ debz q̄ nob̄ i n̄mēsu
 timeri et honorari et amari. ¶ **De** ex cōfidētiōe sue oī
 potētie et iustitię q̄ nob̄ pleniss̄mō uic̄ dānare p̄t et sal
 uare. Est etiā sume timēdy. ex h̄ cōtōre out̄ dolor
 de pctibz. pudor. suspiria lacrimę. t̄p̄tiones pectorz. sup
 plicatiōes ieiunia. disciplinę p̄gnatiōes et h̄moi
 ¶ **Secundo** ex cōfidētiōe sue sapiē et maiestātē sume est
 honorād̄. Ex h̄ n̄āqz oī r̄uerētia et r̄uerētia. genu
 flectiōes et inuotatiōes p̄stratiōes orōnes p̄uificatiōes
 cōfēctiōes mūdicia sacoz v̄boz. vasoz et p̄amētoz
 decor et ornaty. festiuitates etiā celebrates et solēni ta
 tes lūāzū tāqz psalmodie hymnoz lūōnū et h̄moi
 ¶ **Tercio** ex cōfidētiōe bōitatis et clemētie est i f̄mte
 amād̄. Ex h̄ at̄ adōre om̄it̄ grāz actiōes laudes
 h̄ym̄ b̄ndictiōes vota sc̄a et i cēnsatiōes et h̄modi
 ¶ **De m̄tione celebratis missaz solēnima**
Istendē debes vt ex frequētiōe diuini
 cultu in nob̄ satisficet̄ vt a nob̄ per sc̄a ta
 tem vite glōsificet̄ in nob̄ in mūdo. vt cres

brent et clare exprime. Deinde pacta pnia t iuncta
 decata illos qmz ps scz *Grata dilecta tabnacula.*
Benedixisti Inclina *Credidi* *Depfundis* cum
 suis. vñficul et orobz. Sic etiã si ipus suppetit illa
 orone *Hume* sacerdos q valde efficax e et deuota
 Postea pcedes ad altare rrole xpm eutem ad cruce
 et fige cor ad ea qm passioe gesta fut. legas clare
 et distincte ea q legeda fut no multiplicado collectas
 nimias n' alia legedo ex deuocioe ul' arbitrio p'prio
 q' q a sac' p'ribz istitutu est **Quo sacerdos celebras**
se habeat infra sacru canonem ~ ~ ~ ~

Quoniam at puenens ad sacru canonem r'collige me
 tem ne per diuisa vaget' appone diligentiam
 tua magna in signis in actibz. maiore in
 v'bis. maxiam in itentione. *Primo* p'p' comencia
 dimittat imese. In p'ueneto tu ta pro vniuz q' pro de
 fuctis no fiat cu voce et v'bis comedatio: s' im me te
 discurre per qsdam psonas mag' i'timas. ceterasq'
 r'collige sub copendio referes itentione ad ob' pro qbz
 atca orasti ul' orare p'missisti. *Quo* ut puenens ad *Quo*
 p'die dirige metem et itentione tua ad faciendu id qd
 intellexit ch'us in sua cena et q' m'it' d'it' sc'ia mat' cordia
 In corone at' pausa paululu' et d'ic no ligna ul' labijs
 s' corde. *Domine* nu' q's es tu et ad su' ego vt p'fuma te mut
 tere in latna f'nda' corpis mei et ane meo. *Ut* qd me
 fecisti vt t' i'uria hac facere. *Nulla* ei lacrimaz am no
 sufficeret ad ta nobile sacru sel' digne p'p'icdu quato
 magis ego miser idignus su' q' quondie peccato: et it'origi
 bil' p'sencio et in p'ribz accedo: s' in ifinitu' minor e' m'ia
 tua q' miseria mea vñ' q'f'isq' de tua pietate p'sumo te sume
Ver em' duo maxie e' muratur ad cogrua p'ceptione.
 sacru scz p'fida huilitas cu' ambulatioe sui et q'passioe
 mort' fut. **Quo se habeat sacerdos post corone sacra**

Post corone si no sentis aliqua spual'em refer
 tione signu' e' spualis ifirmitatis ul' mortis
 Igne posuisti in sinu et no sentis calorem
 mel in ore et no sentis dulcedine. *Si* vero consolatione

sentis aliqua non tibi tribuas sed sue boitati que etiam et malos
et indignos consolatur: et dicas in corde tuo ad mea misere-
ria detestanda me comitit beneficis suis. **P**rius in peccatori
taliter ferit. quod faceret si vitam mea correxero non totis vi-
ribus volo me mutare et sibi se adhaerere. hoc autem non reputes
te posse tuis viribus. sed auxilio gratie eius. **Ad ipse in et t' pres-**
tare dignetur. Deo gratias in doli' viii

Finis tractatus de passionibus ad missam domini seraphici Johannis bonaventurae etc.

Incipit manuale beati Augustini episcopi de aspiratione hominis ad deum

Quonia in medio lacuum positus sumus fa-
cile a celesti desiderio refrigeramus. Quia
propter assiduum indigemus ministerio ut expro-
facti ad dominum nostrum et summum verum deum cum defluimus
rursum. Idcirco non presumptiois temeritate sed magis dei
dilectione hunc opusculo ad laudem eius operam dedi ut ex
elegantiis dictis sanctorum patrum brevis et manuale verbum de deo
meo se habentem mecum ex cuius lacrimis igne quies tepesco
in eius accendat amore.

Nunc adesto mihi deus meus quem amo quem diligo
quem corde et ore confiteor et quem valeo virtute laudare
glorifico et adoro. **Q**ues t' deum tuo amore sus-
censa t' suspiras t' mhiab te solum vides desideras nil huius
dulce mihi delectabile nisi de te loqui de te audire. de te tra-
tare de te scribere. de te conferre tua gloria frequenter in corde
quod volue. **U**t tua suavis memoria sit mihi huius ebrietas aliqua
reparatio mea. **D**eus in ore desideratissime et benignissime
ad te clamo. clamore magis in toto corde meo. et cum te
invo. in meipsum voto quam omnino non esse nisi eadem me et
ego essem in te. **I**n me es quam manes in memoria mea
ex qua conom te et in ea in memo te cum remissor tui et de-
lector de te. in te ex qua omnia per que omnia in qua omnia. **I**ntellectu
et terram implebis omnia portas sine onere omnia implebis sine
inclusione. **D**eus agere se quod colligebis et non egere. quod cum
t' nihil desit amans non estuab. zelab et securus es.

Memtz te et nō doles. irasceis et triāqly es. opa mu-
 tab et nō mutas cōsiliū. rapis qd̄ inemis et nūq̄
 amisisti et nūq̄ iops. et gaudes lucus. nūq̄ auarq̄
 et vsuras exigit. superogat̄ et vt debeas. Et q̄ h̄z q̄tqua
 nō tūm̄. **H**eddis debita. nulli debet. donas debita nihil
 edens. **D**um vbiq̄ es et vbiq̄ totū q̄ sentiri p̄t̄. et videt̄
 nō potes. **D**um nūq̄ dec̄ vbi loq̄ es et tū ab inq̄rum
 cogitatioibz loq̄ es q̄ n̄ ibi dec̄ vbi loq̄ es. **D**um vbi nō
 es per graz. ades per vidictā. q̄ vbiq̄ p̄s es et inueniri
 vix p̄t̄. que statē sc̄m̄ et app̄hēdē nō valom̄. **D**um tenes
 oīa ip̄les oīa cōplectens oīa. sustines oīa. **D**um corda
 fidelū doces sine strepitu. vboz. **D**um loq̄ nō distēdis
 n̄ t̄p̄ibz variaris neq̄ h̄es accessū neq̄ recessū. **D**um ihabi-
 tas lucē iaccessibile. quā nullū homī videt n̄ videt p̄t̄
 in te manes q̄tq̄ vbiq̄ tenes totū. **N**ō ei s̄m̄d̄m̄ d̄m̄d̄
 poterit potens q̄ v̄q̄m̄ es n̄ in p̄tes efficit̄ s̄ totū
 totū tenes. totū implet totū illustras et possides. **I**n totū
 nūm̄ lib̄ r̄pleat. tua s̄m̄a ienarrabil̄ nō poterit enarrari
 qm̄ v̄bo id̄icibil̄ es nullo mō scribi poteris neq̄ cōcludi
 tu es fons lucē d̄m̄e d̄m̄e et sol d̄m̄it̄ et t̄m̄e. **T**h̄ agnū
 em̄ es sine q̄ntitate et id̄ im̄es. bonū sine q̄litate. et
 id̄ v̄e sume bonū. et neq̄ bonū nisi tu solū. **E**t volūtas
 op̄q̄ ē et velle posse ē q̄ oīa q̄ ex nihilo casti sola volūtate
 feristi q̄ oēm̄ raturā tuā absq̄ indigetia aliū possides et
 sine labore gubnas et absq̄ tedio regit et nil ē q̄ cōt̄bet
 ordm̄e ip̄erij tuū ul̄ i sumis ul̄ in im̄is. **D**um in oībz loc̄
 sine loco habes et oīa cōtmes sine hitu. et vbiq̄ p̄s
 es sine situ et motu q̄ n̄ mali auctor es. q̄ etiā facit̄
 nō p̄t̄. q̄ n̄ nō potes. n̄ vniq̄ te q̄tq̄ fuisse p̄t̄m̄t. et
 boltate fr̄i suūq̄ et iusticia penas luūq̄ et d̄m̄etia
 libeām̄. **D**um oīa potētia oīa gubnat regit et ip̄let
 qd̄ c̄m̄t. **H**ec id̄ te ip̄le oīa dicim̄ vt te cōt̄m̄cat.
 s̄ ip̄a potētia a te cōt̄m̄cat̄ n̄ p̄t̄m̄lati ip̄les oīa. n̄
 nullatenūq̄ ita putādū ē vt vniq̄q̄ res pro magni-
 tudine s̄m̄e portiois capiat te. maxia magis nūm̄a

ming. dū sis ipse pōnq ipse in oibz sine oīa in te et oīpotē
oīa cōcludit. ne euadēdi potētia tuā q̄s aditū inuenire
possit **T**ū em̄ te nō hz placatū neq̄z euadit iratū.
Te igit̄ demētissimē inuoco in aīaz meā. quā pparas
ad capiēdū te ex desiderio q̄ inspiras ei. intra rogo in
eā et coapta eā tibi ut possideas eā quā fecisti et refe-
risti: ut habeā te velut signaculū sup̄ cor t̄ meū **T**ū
so pyssime ac dulcissime inuocāte te nō deserās. q̄ p̄us
q̄ te inuocāre me vocasti et assisti. ut ego hūc te q̄ere
q̄erēdo inuenire inētū amare **T**ū esūm et inem te
dne et amare te desido. auge desiderium meū. et da
q̄ peto qm̄ si cūcta q̄ fecisti dedisti m̄: nō sufficiat s̄uo
tuo nisi te ip̄z dedisti. da ḡ temp̄z m̄ dō me q̄ reddē te m̄
En̄ amo te et si parū ē amē validiq̄ **T**uo ḡ adre
teneor tuo desiderio flagro tua dulci mēoria delector
Tūc dū t̄ mēb̄ meā suspirat: tuā ineffabile pietate
meditat̄ et ip̄a carnis sarcina maḡ ḡuat. tumultū
cogitationū cessat p̄dā mōrlitatz et miseriaz mōre
solito nō hebetat. silet cūcta. trāquilla sūt oīa. cor ardē
aīaz gaudet. mēoria viget intellectū hūc. et totū spūs
ex desiderio visiorū tuarū ardēt et inflamatū. in insabi-
lū aīrem rapi se vidz. **A**ssumat spūs m̄ p̄enas
ut aīle volet et nō deficiat. volet et pueniat vsq̄ ad
decore domū tuā et tronū gl̄e tuā ut ibi sup̄ mēsa
et fectiorū sup̄noy cūm pascat̄ de occulte tuis in loco
pascue iuxta fluētā plenissimā **T**u esto nra exultatio
q̄ es nra spes. salū et r̄dephio tu esto nrm̄ gaudū q̄ es
futurū p̄mū **T**e sp̄ q̄rat aīa meā: et tu p̄a ut q̄ren-
do nō deficiat

U Emise aīe q̄ chzm̄ nō q̄rit n̄ amat. arida
manz et miseria **P**erdit q̄ vīuit. q̄ deū nō
diligit **T**ū vīue curat nō p̄t te dne ml̄
est et pro nihilo ē **T**ū t̄ vīue r̄cusat mortū est
q̄ t̄ nō sapit de seip̄t

Miseri cordissime dō me t' comendo. reddo et
 cōcedo. per quē sū vniū et sapio. In te cōfido
 spero et totā spem meā pono. per quē r'surgā
 viuā et r'quiescā. Te cupio diligo et adoro cū quoma
 nebo regnabo et b'ns ero. **A**īa q' te nō q'rit n' diligit
 mūdū diligit p'ctis s'nt vicijs s'bricta ē nūq' q'eta
 nūq' secura ē et trāquilla. **A**mmulet' t' sp' meō meā
 benignissie et piissime dō suspirat' t' p'gnatio meā
 ardeat in tuo amore cor meū. requeat in te dō meā. aīa
 meā cōteplet te mēns i' excessu et cāter laudes tuās in
 iubilaciōe et h' sit in h' exilio cōsolaciō meā. **C**ōfugiat
 meō meā sub vmbra alaz tuaz a bestijs cogitacionū
 huius s'cti. **R**epauset in te cor meū. cor mare magnū
 tumēs fluctibz. **D**ives omī bonoz dapnū supne sacie
 tatis opulētissime. largitor dō da lasso cibū collige disp'pū
 libera captiū r'itegra scissū. **E**n stat ad ostiū et pulsat
Obscero p' viscera miē tue q'bz visitasti nos onēs
 ex alto iube pulsāti misero agere vt libeīs
 gressibz ingrediat' ad te et requeat in te et r'ficiat' de
 te pane celesti. **T**u es em' pams et fons vite et lumē
 claritatis etne. **T**u oīa ex q'bz viuūt r'ri q' diligunt' te
 de lumē cordiū te vidētū. et vita aīaz te amātū
 et v'bz cogitacionū te q'retū vt scō tuo amori ihercat'.
Hec rogo in cor meū et ab vbertate voluptatis tue
 t'ebria illud. vt obliuiscar ista t'palia. **V**idet ac
 piget me ista pati. q'lia mūdū iste agit. **T**riste ē
 in oē q' video. graue ē m' q' de trāsitorijs audio.
Adiuna me dñe dō me' et da leticiā in cor meū.
 veni in me vt videā te s' angusta ē in domū et
 habitaculū aīe mee. q' vicijs ad cā dilate' a te
 ruirosa ē refic' et suscita cā. **H**abz ea q' offendunt
 oculos tuos fateor et scio. s' q' mūdab' cā a' cū
 alteri p'ter te clamabo. **A**b occultis meis munda me
 dñe et ab aliens p'cc' suo tuo. **F**ac me dulcis chrē
 bone ihū. **F**ac me rogo defidelē et adre tuo deponē

carilenas iocundissimas. carmina iocundissima. mellifluis
 laudes sume imitati debito honore puermetia. **H**ed
 nimium felix si ego merueris carere cultu dno de dul
 cibo carere spon. **V**ita vital' vita seipua et
 seipue bta. vbi gaudium sine merore. et qes sine la
 bore. dignitas sine timore. opes sine amissioe. salus
 sine laguore. abundatia sine defectioe. vita sine morte
 ppetuitas sine corruptioe. bntudo sine calamitate.
 vbi oia bona i charitate pfecta. vbi spes et visio faciei
 ad facie. vbi plea scia. in oibz et per oia vbi suma
 dei boitas emt. et lumine illumas gl'ificat. vbi pns
 dei maestras dei cospicit. et h' vite cibo sine defectu
 meo iuetu faciat. **V**idet et vide desiderat et sine
 fastidio faciant. **V**bi vera iusticie sol mira spe sua
 pulcritudis et claitans os i'ficut et sustentat et ita
 vniuersos pate celeste cines illumat vt luceat et ipi
 lumine videlicet illumatu per deu lumine illumas
 vltra dnc nri solis radis splendore et fnoze atqz
 citaz stellaz claitare i mortali adheretes deitati
Ad per hoc imoziles i corruptibiles fr' nre pmissione
 dmi nri saluatoris **Q**uare qd dedisti mi volo vt vbi
 ego su et illi sint mecu vt videat claitate mea.
 vt os vnu sint sic tu pz i me et ego i te et ipi in
 nob vnu sint. **R**egni celoꝝ regni gl'osif
 regni caris morte. et vacas sine. f' nulla tpa succu
 dnt per emi. vbi totum sine nocte dies. nescit
 habe' tps. vbi victor miles domis i'effabilibz cumu
 lat. nobile ppetua caput aplectete corio. **Q**uina
 i'nuissa mole ptoꝝ me vltimu suoz thi mberz
 diuina pietas hac meo sarcina daponet et i me
 ciuitate gaudia etna i'pansada trasce. et supnoꝝ
 cumu satissis choris i'esset. et cu b'issis spitibz
 gl'ie i'oditoris assistere. p'sente dei vultu enere.
 i'arcu'septu lumine videre. nullo morte metu tan
 gerer. de ppetue i' mortali i' corruptioe gauderem.

et facta omnia comitibus omni ignorantie recitate amitt
tere. trena cuncta pumpe dicit. conualle ista lacrima
cum in pueri l' r' m' m' m' d' dignaret. vbi vita e la
boriosa. vita corruptibilis. vita o' amaritudine ple
na. vita d'na maloz. acilla suoz. qua honores
tumidat. dolores extennat. a d'ores exultat. aera
aera morbidat. este ifant. iemina marciat. ion
dissoluit. tristitue consumit. sollicitudo coartat.
securitas hebetat. diuitie iactat. paupertas deicit. ut
iunctis extollit. senectus iacuat. infirmitas fragit
meror depmit. dyabolo isidiat. munda adulator
caro delectat. aia exeat totis ho coturbat. et hinc
tatis mal' moris firibuda succedit. vamsiq' gau
dys ita fine ipont. vt cu ee desierit. n' fuisse
putetur. **H**ec quas laudes quasue graz actioes tibi
r' ferre valeamus d' n' q' nos etia me' tatas has.
mortalitatis me' erup' cumas no desimo cosolari
mira visitatioe grz tue. **E**cce me miser' m' t'is
meritoib' plenu du vite mee tunc du p'cta mea
cosidero. du iudicium tuu formido. du mortis hora
cogito. du supplicia tartari horreo. du opa mea
q' districtioe a te p'sent' ignoro. du quo fine illa
clausura su' p'cta ignoro. **D**uq' h' et alia m'lt'a.
meu' sub corde meo r' tracto. cosolatur' ad eos solita
pietate tua. et me' has q'elab nimiosq' ploratus
ac p'fuda cordis suspiria assumus m'cta mea.
mente et anxia sup alta iuga motu ad areolas
aromatu. et collocas me in loco pasare sem' riuo
los dulciu aq'z. vbi p'paras in conspectu meo m'cta
m'ltiplic' apparatus q' fatigatu spm' r'pauset et cor
triste letificet. **S**amb' tade r'forillat' delicias
m'ltaz musciaz meaz oblita sup altitudme t're
in te vera pace q'etra. **A**mo te d' me' et magt.

magis te amare cupio **D**am o sperose pre filiis
 homin. vt desidere te et vt amē te quātū volo. quātū
 desidero. in mēsa es et sine mēsurā. debes amari p̄stū
 a nob q̄ sic amasti. sic saluasti. p̄ q̄b̄ tāta fēcisti
 amor q̄ sp̄ ardes et nūq̄ extinguis. dulcē chre bonē
 ihū. chaitas mea. dō mē. agredē me totū igne tuo.
 aore tuo. dilectōe tua. desideō tuo. chaitate tua.
 iocūditate tua. exultatōe tua. pietate et suauitate
 tua. voluptate et cōcupia tua. q̄ sc̄a ē. et bona et munda
 vt totū sinū dulcedie aoris tui plēnū. totū flāma
 chaitate tue vaporatū. **D**iliga te dīm dēū meū
 dulcissimū et pulcherrimū ex toto corde meo et ex
 tota aīa mea. et ex totis vīb̄ meis. et oī itēratōe
 mea. cū mltā cordis cōtōe et lacrimaz fonte. cū
 mltā t̄uerētia et timore hūb̄ te in corde et iore.
 et p̄ ocul̄ meis sp̄ et vbiq̄. Ita vt null̄ i me adulte
 rim̄s amoib̄ pateat locū. **D** pulcherrime rogo te
 per illā sc̄ssimā effusione p̄ciosissimū sanguis tui
 q̄ sumū r̄dēpti. da m̄ cordis cōtōne et fonte lac
 maz. p̄cipue dū p̄ces meas t̄ offero dū tue laud
 psalmodia dēcāto. dū mysteriū nre r̄dēptōis ma
 nifestū me tue iudiciū r̄colo. dū ad sac̄ altare
 luz indignū agredō. sup̄ p̄ces sumē ill̄ mirabile et
 celeste sacrificiū oī t̄uerētia et deuotōe dignū q̄
 tu dñe dō mē sacerdos immaculate iustitūsti et offer
 re p̄cepisti i cōmēdatōe tue caritate. morte s̄. et
 passionē pro nra salute. pro quōtidiane nre fragilitate
 r̄paratōe. **C**ōfirmet̄ meō mea int̄ tāta mysteria
 dulcedie p̄sēte tue. sc̄tiat te sibi adēe et letet̄ corā
 te. Ignis q̄ sp̄ lucet. amor q̄ sp̄ ardes dulcē chre.
 bonē ihū. lumē etnū et iōdeficē p̄cis vite qui
 nob sp̄ r̄ficiat. et ite nūq̄ defice. comedis cotidie
 et nūq̄ sp̄ mact̄. respicē mē. agredē me illūna et
 sacrificia me vas tui. malicia euagria. iplē grā. et

plenū cōserua vt ad salute aie mee māduce tibi
carnis tue itēq māducaō te vna de te. et vada
per te. et venia ad te rpaue et rāscā m te. ¶ **D.**
dulcedo amoris et aōr dulcedis comedat te cor meū
et nectare tui aōris rpleat vscera aie mee māduce
tibi carnis tue. vt eructz meō mca vbu bonū et
suave **C**haritas de me mel dulce meū. tibi es grā
dū fac me cresca m te vt sano palato possis man
durari a me. **T**u es vita mea qua vuo et sō fisto
spes mī ad heredo glā quā adipisci desideo **T**u mī
cor tene mētem regz aīn suspēde et mī supna flūz
ta os fructis ad te spem ihe **T**aceat qō tumultz
carnis cōturbat phātasie tre et aāz aeris et poli.
Taceat sōnia et imaginare ruelatōes oīs ligua de
signū et qdā trāseūdo fit **D**ileat sibi et ipā aīa
et trāfferat se nō cogitādo se sī te de me qm tu es
rvera tota spes mea et fiducia mea **E**t ei m te deo
et dno nro ihu x° dulcissio et benignissio vntū q
nīm et porcio et sāguis et caro. **V**bi g° porcio mea
regnat regnare me credo. vbi sāguis me dnat
dnari me scio vbi caro mea glōficat glōsu me
ee cōnosco **Q**uāuis pctōz sū de hac tū cordne grē
nō diffido et si pctā mea phibet. sōstātia rquirit.
et si delicta gpa me excludit. nā oīō nō rpellit **N**ō
em tā imitō e dno dō vt obliuiscat hoīs et nō
memineat ipiū quē ipē gestat **D**espere vtiqz potius
sem gpt nimia pctā mea et vicia culpas et negligē
tias meas ifinitas quas egi et idēmet ago. corde
ore et ope et oībz modis qbz huāna fragilitas pec
care pt: nisi vbu tui dō caro fieret et habitaret m
nob **B**ed despere iā nō audeo qm sō dūz et obnō i
t deo pū vsqz ad morte. morte at erunt cōteptibile
et horrēdā tulit m se cyrogphū pctōz nroꝝ et af
figēs illud pctm crucifx et occidit morte. ¶ **I**n

ipd iā secur⁹ respizo q̄ sedz ad dexterā tuā et iter
pellat pro nob⁹ In ipō cōfisi⁹ ad te puenire desidero
m q̄ iā r̄surrexim⁹ et r̄iuxim⁹ iā ad celū cōtendi
gn⁹ et i celestib⁹ cōsedim⁹ Tibi laus tibi glā tibi
honor tibi grāz actio

Dulcissime dñe q̄ sic nos amasti et saluasti
sic iustificasti et sblmasti p̄ssimē dñe q̄
dulcis ē memoria tua q̄ntomag⁹ te medi
tor tātomag⁹ es n̄ dulcior et amabilior **D**urco
oblectat me valde bona tua. puzo mēis ituitu et
dulcissio p̄i adus affectu in loco p̄gnationis mee
m̄x modulu meū iteri q̄dm h̄is fragilib⁹ s̄fisto
mēbus cōsiderare **T**uo em̄ caritate uolo vulncat⁹
sū. tuo uehementi desiderio flag. ad te puenire desi
dero te uide cupio idarco sup custodia meā stabo
et uigilatib⁹ ocul p̄fallā spū p̄fallā et mēte. et tot⁹
vib⁹ te factore et refactore meū collaudabo. polū
penetbo mēte et desiderio teū ero et in p̄iti q̄dem
m̄bia solo corpe tenor. tecū cogitator et auditate
et desiderio sim sp̄ **Q**uaten⁹ ibi sit sp̄ cor meū ubi
tu es thesaur⁹ me⁹ desiderabil' mltū q̄ amabil' **P**ro
ecce d̄s me⁹ p̄ssimē et misericordissimē dñe tuē im̄se
bōitatē et pietatē glāz cōsiderare uolo. et cor meū nō
sufficit excedit em̄ oēm sensū h̄uane mētis deq̄ tui
tua pulcritudo. tua d̄m. tua magnificētia. tua maestas
et tua caritas. **P**ro iestimabil' ē glē tue splendor. ita
et iestimabil' etne caritatē benignitas q̄ nos de m̄ lo
ant et adoptant i filios et t̄ cōiungit **Q**uā meā
si sp̄ et q̄tidie orporteret nos tormēta p̄ferre. si ipāz
gehēnā lōgo tpe p̄ tollerare ut xpm̄ in sua glā uide
possem⁹ et sc̄is eiq̄ sociari nōne cat dignū pati oc
q̄ triste ē. ut tāti boni tāteq̄ glē p̄ncipes haberem⁹
Insidiet⁹ q̄ d̄ones. patet suas tentatōes. frāgat
corpa ieiunia. premat uestimenta. labores ḡuent.
uigilie exuret. clamet iste ul' ille. iquetet illudul' istud
friga. ituruet. cōsā m̄m̄m̄ret. calor urat. cap⁹ dolcat

pectus ardeat. i. fletus stomachus. palleat vultus. i. firmet
totus. deficiat in dolore vitæ et animi mei in gemitibus
magis dicitur putredo ossibus meis et sub me scateat
ut radesca in die tribulationis et ascenda ad populum ac
ritu unum. ¶ Tunc est iustorum gloria. quod gradus sanctorum
leticia cum vnaquaque facies fulgebit ut sol. cum ordi
nibus distinctis dominus populum suum in regno patris sui
cepit et rense. et melius atque opibus singulorum promissa
promissa restituet pro tremis celestia pro temporalibus
sepultura pro modicis magis. ¶ Reuera cum iustis feli
citatibus est cum dominus adducit sanctos in visio patris.
glorie et fructus celestibus consistere ut sit deus omnia in omnibus
¶ Felix iocunditas. o iocunda felicitas. sanctos vide. cum
sanctus esse. sanctum deum vide et deum habere metum et ultra
Hoc toto desiderio desideramus hoc sedula mente co
gitamus: ut ad eos cito perveniamus. ¶ Si quis quod
istud fieri potest ut quibus melius ut quibus auxiliis. Audi.
¶ Res ista posita est in parte faciente: qui regnum celorum
vnum patitur in regnum celorum o homo aliud non querit pro
cum nisi tempus: tunc vale quatuor habere te da et ha
bis illud. ¶ Quod est verbum de patre. ¶ Christus semper
fuit in morte ut quæret te regnum deo patri. Ita
tempus da ut sis regnum eius. ac non regnet peccatum in
pro mortali corpore: sed spiritus in acquisitione vite. ¶ O anima mea
revertamur ad civitatem celestem in qua scripti sumus et
cives dei. ¶ Hic sunt cives sanctorum et domestici dei: sic
et heredes dei coheredes autem christi. ¶ Consideramus itaque
multa verba in felicitate in quatuor considerare possi
e. dicamus quod cum propheta. ¶ Quam gloriosa dicta sunt de te
civitas dei. sic letitiam omnem habitaculo est in te. ¶ In da
tis exultatione vniuersæ terre. ¶ Non enim est in te senectus
nec senectute miseria non est macula nec claudus. nec
gibbosus neque deformis. dum oculus occurrit in visu
perfectum in mensura etate plenitudinis christi. ¶ Quod habet
vita beata ubi non est paupertas metus nec egestas
imbecillitas. ¶ Nemo ledit nec irascitur. nemo iudicatur

cupiditas nulla exardescit. nullus tibi desiderium.
 nulla horis a peccatis abstinere. nulla tibi dyaboli metus
 insidie tibi dyaboli mille. error gehene periculum. mors
 neque corporis neque anime sed vita in omni munere iocunda.

Nulla est tunc unquam discordia si cuncta consona. cuncta
 convenientia. et omnium sanctorum et electorum una est concordia
 pax cuncta et plenaria cuncta sunt tranquilla sunt omnia et quiescentia.

Iugis splendor non iste qui nunc est sed tanto clarior quanto
 felicior. quia cunctas istarum legit non exorbitat lumen solis
 sed dominus omnium illuminabit eam et lucerna eius est agnoscere: ubi
 fulgebunt ut stelle in perpetuas eternitates. et sic splendor
 firmamentum quod ad iustitiam erudit multos. **Q**uia
 propter nos ibi nulla. nulle tenebre. cuncta nubium nulla
 neque frigoris ardoris neque asperitatis ulla. sed talis est res et
 per se. quam non oculi vident. non auribus audiunt. non in cor
 hominis ascendit. nisi illorum quod perfectum dignum invenitur
 quod nota scripta sunt in libro vite. **U**erum super his omnia
 choros angelorum. atque omnium celestium virtutum. ita ut per archa-
 chas: prophetas atque omnes patres nostros videtur. **M**ultos dicitur se
 habere: sed multo gloriosius est propter dei vultum tunc. in circumscriptum
 lumen videtur. **S**uper excessus gloria est cum deum videbimus et
 habebimus que terre factus non est.

Ampna signis dei imagine illustis similitudi-
 ne hinc in se a deo quod admonere se a stare cum
 eo aut redire. si mota fuerit affectibus inno-
 defectibus suis. **E**t non solum hinc unum respirare quod in se ipse
 venit. in se ipse hinc etiam videtur habere unum aspirare
 audeat ad nuptias ubi et cum deo in se sed quod sonitate
 atque cum rege angelorum dicit suavis in se aere. **U**erum omnia
 facta aere si anima exhibeat se sibi deo per voluntate.
 cui filius est per naturam. diligens enim sic dilecta est ab
 eo. **V**oluntas est amor ex omnibus animi motibus se sibi atque affecti-
 bus in quod per natura et si non ex causa tunc auctori vel
 sibi mutua et per se vice. **A**mor ubi venit retro in
 se sibi et captivat omnem affectum. **A**mor per se sufficit
 per se placet et propter se. **I**pe meritum ipse premium. ipse causa
 ipse fructus. ipse usque. **U**erum aere coniungimus deo aere factus
 unum spiritum de duobus. **A**mor factus idem velle et idem nolle

Amor fr̄it p̄ns mores cōpone. postmodū oīa q̄ assūt.
tāq̄ q̄ nō assūt cōfidere. Tercio v̄cō loco fr̄it amor
mūda cordis acie. sup̄na et m̄na cōspice. Per aōre
p̄mū in seculo bene gerūt. honesta. postmodū et
hōesta sibi despiciūt. ad ext̄mū etiā dei t̄ma cōspiciūt.

Deus p̄r caritas est. De filij caritas ē. Ip̄s s̄c̄s
amor p̄r et filij ē. H̄ caritas et h̄ caritas
aliqd̄ silē r̄q̄r it̄ nob̄. s̄ caritate q̄ velut q̄dā
affinitate cōsagunitate ei sonem̄ et cōiugem. Amor
dignitas r̄uerētia nescit. Cui amat per sem̄ipm̄
accēdit ad deū. familiarit̄ q̄ loq̄t̄ et n̄l̄ t̄mēs nichil
hesitās. Perdit qd̄ vult q̄ deū nō diligit. Cui at
diligit oculos suos sp̄ h̄z ad deū que diligit. que des̄i-
rat in q̄ pascat̄ in q̄ ip̄uiguat. Iste tal̄ que sic
desiderat sic deuot̄ ita caritat̄ ita legit et in oibz opibz
sic ē p̄mū et sic cōspic̄t̄ q̄ si d̄s assūt p̄ns an̄ o-
culos ei q̄ sic r̄uera adē. ita orat̄ q̄ si sit assumpt̄ et
p̄ntat̄ an̄ facie maiestatis in excelsō throno vbi
milia milium ministrat ei et decies cetera milia as-
sistunt et. Quam quā visitat aōr exp̄gefacit dormi-
tatem. morit et emollit eā vt vulneret cor ei. tene-
brosa illuminat. clausa r̄serat. frigida īflamat. ac mētē
asp̄am et iacibile et ip̄acietem mitigat. carles affect̄
cōpmit. mores emēdat. r̄format et inouat. sp̄m robo-
rat et viuificat. lubric̄ etatis mot̄ act̄q̄ leues abhor-
ret. carne p̄uric̄te et in libidine sp̄umate adomat
et coheret. H̄ oīa fr̄it aōr cū p̄ns ē. cū v̄cō abressit
ita incipit aīa iac̄ lagunda. ac si de tabo buliet̄ ab-
straxeris igne. Magna et maxia res est amor q̄
ip̄a aīa secura et fiducialit̄ per semetip̄as accēdit ad
deū. deo cōstat̄ adheret. deū faciat̄ familiarit̄ per caritat̄
cōsulit̄q̄ de oī re. Quā q̄ amat deū nihil p̄ cogitare
nil loq̄. nil des̄i d̄re. cetera cōtēpmit cōtēmit. oīa fas-
tidit qd̄q̄ meditat̄ qd̄q̄ loq̄t̄ amore sapit. amore
redol̄. ita aōre dei sibi eā rediat̄. q̄ h̄c vult dei no-
ticia amet. Frustra accēdit ad legēdū. ad meditandū

160

161

ad orādū. ad opādū q̄ nō amat. Amor dei ad eū que
 parit et eā itendē sibi facit. amat d̄s vt amet. **C**ū
 amat n̄l aliud vult q̄ amari scieb̄ ad eū ip̄os ce
 btos q̄ se amauerūt. **N**ā amab̄ q̄te suis r̄miciat affec
 toibz et tota soh̄ itūbit ad eū. vt possit r̄ndē i redibendo
 amore. etiā cū tota se effudit in amore quātū ē ad
 illū fōtis phēne p̄flumū. **N**ō pari v̄btate erūt ad eū
 et amab̄. nā et d̄s. cātor et cātura. tamē si ex toto se
 diligunt. n̄l deest vbi totū ē. **N**ō t̄icat aīa q̄ amat
 paueat q̄ nō amat. **N**ā amab̄ fert̄ votis th̄it̄ d̄sida
 r̄is. dissiliat mēta. manēstat̄ oculos claud̄t. ap̄it
 voluptatē. ponēb̄ i salutari. et fiducialit̄ agēs in eo
 amore aīa serēdit. et excedit a corporeis sensibz vt
 sese nō sentiat q̄ deū sp̄i ad eū portat. **N**ōc fit cū m̄s
 i effabili dei illerta dulcedie q̄ dāmo se sibi furat̄
 imo rapit̄ atq; elabit̄ a sem̄pā vt deo fruatur ad iocū
 ditatē. **N**ichū tā iocūdū vt amor. amor dat firmit̄
 tatē dei. familiaritatē ausū. ausū gustū. gustū famē
Nā q̄ tāgit ad eū n̄l aliud p̄t cogitare. n̄l d̄sidiare
 frequēt̄ suspirat̄ d̄rēb̄. **N**ic̄ h̄us d̄sidiat̄ ad fōtes a
 aq̄ ita d̄sidiat̄ aīa mea ad te de me. **S**itunt̄ aīa
 mea ad deū fōtem vi qm̄ re et angebo aīe fa de mei.
De ad eū ad hōies v̄it et facty ē hō. **A**more d̄s im
 sibil̄. sp̄s suis facty ē visibil̄ amore d̄i vulncatq;
 est p̄t̄ d̄icta nra

Quia et firma r̄q̄es est i firmis et p̄tōribz
 in vulncibz saluatoris securū illit̄ habito
 patet̄ in viscera p̄x vulncā. **I**d̄ in ex me
 deest vsurpo m̄chi ex visceribz d̄m̄ mei qm̄ m̄c
 affluit. n̄ desit foramiā per q̄ effluit. per foramiā
 patz in archamū cordis patz magnū pietatē sacmē
 tū. patet̄ et viscera m̄c dei nri. in q̄bz visitant̄
 nos orieb̄ ex alto. **D**ulncā xpi plena sut̄ m̄c
 plena pietate. plena dulcedie et ch̄itate. foderūt
 manḡ eiq; et ped̄s. et lārea latq; eiq; p̄forancit̄. **P**er
 has r̄as ligz in gustare q̄ suauis ē d̄s meq; qm̄ re
 uera suauis ē et m̄t̄ et m̄t̄ m̄c oibz inorātibz

in veritate oibz inq̄rentibz et maxie diligentibz **C**opiosa
receptio data e nob in vulnibz saluatoris nri mag
multitudo dulcedis. plenitudo gr̄e et p̄fectio v̄tutibz **Q**u
me pulsat aliq̄ t̄pis et inuida cogitacio r̄curro ad
vulneca ch̄i. cu me p̄mit caro mea: r̄cordatoc vulnecz
dm̄ mei r̄surgoc cu dyabolo isidias pat̄ m̄. fugio ad
viscera m̄e dm̄ mei et r̄cedit a me **I**n ardore libidibz
moueat m̄bra mea: r̄cordatoc vulnecz filij dei exug
uit **I**n oibz aduſitatibz nō inuenio tā efficac̄ r̄mediū
q̄ vulneca xpi. in ill' dormio securus et r̄q̄esco itrepidus
Chr̄stus mortuus e p̄ nob **U**ictus tā ad mortū. q̄ morte
filij dei nō soluat **T**ota spes mea e in morte dm̄
mei **H**ors eiq̄ m̄ltū meū. r̄fugū meū. salū mea
vita mea et r̄surrex̄ mea. m̄ltū meū. misericordio m̄
de **S**ed sū m̄ltū iops q̄ dm̄ i' misericordionū nō fuerit
oblit̄ **E**t si m̄c dm̄ m̄ltū. m̄ltū sū ego in m̄ltū.
Conuat̄ i' potētioc e ad saluandū. tāntū sū ego securus
Hec̄a p̄ctm̄ gr̄ae et m̄ltorū sū in cōs̄q̄ delictorū s̄
n' sic despo qm̄ vbi habūdauert delicta. supabūdauert
et gr̄a **S**em̄ de vicia p̄ctoz suoz despat. negat deū et
misericordie **M**agna iniuriā deo fit. q̄ de eiq̄ nri diffi
dit: quātū in se e negat eū h̄c caritate. veritate et
potestate in q̄bz tota spes mea cōsistit s̄ i' caritate.
adoptionis. in veritate p̄missionis in p̄tate r̄ceptionis.
Cōtra iā n̄muret isup̄es cogitac̄ mea quātū voluerit
dices **Q**uōd em̄ es tu a quāta est gl̄a illa q̄bz de m̄ltū
illa obtine' speras **E**t ego fiducialit̄ r̄spōdebo **I**n o au
credidi: qz in caritate adoptat me i' filium. qz verax e in
p̄missionoc. qz potes e in exhibicōe. et licz ei face qd̄ vlt
Nō possu' treri m̄ltitudie p̄ctoz s̄mors dm̄ i' m̄tem
veniet qm̄ p̄tā mea illi vire nō pnt **C**lam̄ et lāca
clamat m̄ q̄ v̄ r̄cōsiliatū sū x̄ si eū amancio solu
Longinq̄ ap̄t in lāca latz ch̄i et ego itram̄ et r̄q̄
esco ibi securus **S**em̄ n̄c nō amat qm̄ caritas foras
mittit t̄ore **N**ullū tā potes et efficac̄ medicame
tū cō ardore libidibz. quā mors dm̄ mei **E**t r̄dit
brachia sua in cruce et expadit manḡ suas p̄atus

in aplexu pectorum. In brachia saluatoris mei uiue
 volo et moi cupio ibi securus decantabo. **Exaltabo**
 te dñe qm suscepisti me in **Saluatoris** me iohannem
 caput suu in cruce. ut oscula daret dilectis suis. **Toties**
 osculamur qd in eis aore copugm

Ouia mea signata dei ymagine. recepta christi
 sanguine. desponsata fide. dotata spiritu sancto orna
 virtutibus. deputata cum angelis. dilige illum a quo factus dilata et
 munda illi qui intendit tibi. **Quere** quere te. ama
 amatore tuum a quo amatus et aore puenta es. qui est causa
 aoris tui. ipse est meritum tuum. ipse pium. ipse est fructus
 ipse usus ipse finis. **Esto** sollicita cum sollicito cum vacante
 vacas. cum mudo munda. et cum sancto sancta. **Quale** te paueris do
 tal oportet ut appareat tibi. **Inuans** et mitis et mite mite
 suaves et dulces. humiles et modestos requirit. **Ama** illum
 qui eduxit te de lacu miserie et de luto fecit. **Chige** illum
 aium pre omnibus aium tuis. qui cum omnia subtrahita fuerit solus
 tibi fide suabit. **Indie** sepulture tue cum omnibus aium tui
 redunt a te. ille te non delinquet si turbat te a rugietibus
 ipatis ad istam atqz ducit te per ignota regione. **ponit**
 te ad plateas syon et ibi collocabit te cum angelis ante fa
 cie maiestatis sue. ubi audies illud angelicum melos.
 ubi est cantu leticie. vox exultationis et salute. grazu
 actio et vox laudis atqz alla perpetua. **Ibi** est cumula
 felicitate. supermines gloria. superabundans leticia et omnia
 bona. **Quia** mea suspiria ardet. desidia vehementer
 ut possis puenire ad illa supra civitate de qua gloriosa
 dicta sunt. in qua sic leticia omni habitatio est. **Amore**
 per aia ascedit. **Amari** multum est difficile. multum impossibile
 aia qui amat ascedit frequenter et currit fatigatur per
 platonis civitate hierolim. visitando patriarchas et propheta
 tas salutando aplos. amicando ceteris martirum et confessorum
 choros virginum speculando. **Quia** mea si vis amari
 a deo est forma in te ymagine sua et desiderabit te.
Consilio namque sic civitate ad similitudine et ad ymagine
 sua te crea creator tuus quod nulli ex aliis caturis donat

ut tanto eum ardentius diligeres ac deuotius laudares. quanto
mirabilis te condita ab eo intelligeres. **C**onsidera ergo nobilita-
te tua quia sicut deus ubique est totus. omnia viuificans mouens
et gubernans sic in tuo corpore ubique es totus. viuificans mouens
et gubernans: et sicut deus uiuit et sapit ita et tu secundum modum
tui es uiuus et sapiens. **E**t sicut in deo tres persone sunt pater
et filius et spiritus sanctus sic tu habes tres uires seu dignitates
scilicet intellectum memoriam et uoluntatem. **E**t sicut ex patre generatur
filius et ex utroque procedit spiritus sanctus. ita ex intellectu generatur
uoluntas et ex his ambobus procedit memoria. **E**t sicut deus est
pater deus et filius. deus est spiritus sanctus. et tu non tres dii sed unus
est deus et tres persone. ita et anima est intellectus. anima est uolu-
tas. anima est memoria: non tamen tres anime sed una anima et tres
uires. **A**b his uiribus quasi excellentiis uidentur deum diligere
ut diligamus eum toto corde. tota anima. tota mente hoc est toto
intellectu. tota uoluntate et tota memoria hoc est toto affectu.
sine defectu cum discretis intuitu. **N**ec sola sufficiat de deo
intellectus ad beatitudinem nisi sit et adire eius uoluntas. imo hoc duo
non sufficiunt nisi memoria addatur. quia spiritus in mente uoluntas et
intelligens mandatur deus: ut sicut nullus potest esse momentus qui homo
non uolat uel fruatur dei bonitate et gratia. ita nullus sit momentus
qui eum patri non habeat in memoria. **I**ntellige dignitatem
tuam nobiliter creatam. quia non solum insignita es dei ymagine.
uerum etiam decorata eius similitudine. **S**icut enim creator tuus qui te
creauit ad similitudinem suam est charitatis. boni et iusti suauis
et mitis pacis et misericordie et signa que de eo legitur
ita et tu creata es ut charitate hinc et misericordia et sancta et
pulchra et decora. mitis et humilis esses. **Q**uatas uirtutes
plus in te habueris tanto propius deo es et maiori tui conditi-
onis generis similitudine. **S**ed magis enim hinc tibi facere potuit
quod ad ad similitudinem suam te condideret factor tuus et eiusdem uirtu-
tibus quasi uestimētis te ornauit quasi uel ornatus est. **A**ttende
ergo primo diligere conditoris tui excellentiam et uenerandi scire
limitate ymagine in te ipsa agnosce honorem similitudinis
dine ad quam creata es hinc stude nobilitate morum. exer-
citacione uirtutum primorum dignitate. ut quando appetit quilibet
filius ei appere possis. **F**ilius enim filium amat et a se uolente

Paucis deo tal' mte e' vt appetit tibi deq' **I**n g' natura
 et pulcritudine tua in te r'pauis concupis' rex deoee
 tuu' qm' ipe e' dno' d' tuq' ipe aig' et spoli' et filiq' et
 frat' tuq' **I**pe em' dixit **C**uiusq' feret' voluntate' p'is
 mei q' in tel' e' ipe meq' frat' et soror et m'z e' **A**udi quo
 sapia et v'q' p'is filiq' e' p'is **V**oluntas ho'is ml' aliud e'
 q' qda' p'is me'is **S**ig' eade' e' voluntas tua et volu
 tas p'is: id e' filiq' tuq' et filiq' p'is tu' **V**eitas sapia
 et voluntas: corde concupit' et ex corde gn'at' **S**ig' id e' vis
 et id e' sapi' qd' p' eude' filiu' habes que pat' **I**n te est
 vtru' tu sis p' an' mat' an' pot' v'v'q' pat' et mat' no'
 tuo merito s' dono dei **N**otes naq' eu' gigne' in corde
 tuo et i' corde alieno p'is eu' concupe' a corde tuo et ab ore
 alieno itellu' gignit: concupit' d' cupit': affectu' nuttur
Cu' veritate' itelligit' ul' aliu' itellige' fr'is ch'ri' gignit
 nosse voluntate' dei: cosenti et concupisti: **C**u' gignit es
 p'is: qm' concupis es m'z **A**modo p'itur: op'ado nuttur **I**n
 m' p'ate' cui'libz' r'lm'atur: si voluerit tate' p'is mat' effi
 ciat' **V**alencia q' sterit' q' no' parit: q' tale' filiu' pro voto
 h're potuit **S**icut' maledict' q' no' gignit: nisi qz no'
 e'q' in p'ate' nra' cosistit veritate' itellige' et veritati' cose
 tire **N**o' em' veritate' itelligo' sep' cu' volo **I**n intellectu
 sp' cosensio si volucro: velle tu' no' possu' nisi gra' dei fuerit
 mecu' **N**ulla em' hu'ana industria sine gra' dei **E**x
 q' p'is ho' p'ant: nae' bonu' ext'iatu' e' ext'iatu' per
 libidines p'it' et arbitri' vs' vigore' s' no' electione: ne
 no' est' nra' vt em'edare' p'at' **I**n nob' naq' manz
 ad q'eda' salute' arbitri' voluntas s' amonete' deo p'is
 et imitate' ad salute' vt ul' eligam' **V**sc' q' **V**itans
 nre' e' dine aspiratio' acq'escit: et q' ad salute' nram p'it'
 net' elige' et coseq' d'ini' vo' muncis e' vt possim'
 adipsa' q' sequem' cupim' **V**sc' nre' p'at' e' et igna
 me' vt labam' sollicitudis vo' nre' e' et celeste' p'it' ad
 vitor' ne labam' **F**elix ho' q' sic sapiet' abulat ne cadat
 a' si ceciderit stat' r'surgit: felicior vo' e' q' nuq' cecidit
 felicissim' at' q' ia' cu' ch'ro regnat' **F**elix ho' cui

presto e cu voluerit hie filiu dei **Q**uanta e dignitas
hois filiu habe deu et quata e humilitas oipotetis dei
habe hoiez prez et quata nobilitas aie est chm iesu hie
spoliti **I**ta q aia et vei sposi aia ad dilu su adue
tu sumo cu desideo sp debz ihare et pata atqz expedi
ta ee vt pulsate aicu absqz vlla dilatois iuria possit
susape et vocati cu oi alacitate orze ne sbito iopinate
aduenies ming pui prompta et ming ornata ea iue
mat ul' diu exclusq diuie pcolatois vlla molestia
sustineat **A**liud e at cu ipo irare atqz aliud ad
ipm exire **I**bi aia ad semetipaz ruerit et cu dilecto suo
vsqz aditima cordis sui penetra igredit h' ex semetipaz
ducit et ad sblima cotempla sbleuat **Q**uid e naqz
eig itione nisi se tota in seipaz collige **Q**uo vo est
eig exire nisi seipaz effude **N**ihil e inqua aliud
aiaz cu dilecto suo iubiailu suu mgdi et sola cu solo
morari. dulcedis q eig pferu nisi ex terioz om oblinsa
et in eig dulcedie delectari **S**ola cu dilecto videt
qn exteioz om oblita et ppa cofidatoe ad dilione
dilecti sui desideriu pgrat et ex hnt q in iunus suis co
fideat aia suu in eiusdemodi affectu iflamat. et ta
ex bonoz q ex maloz suoz rordatoe in graz actioie
assurgit et hie pro ipensa gra hie pro mndia veia m
time deuotiois victimas psoluit. vsqz aditimu dilcto
pducit et in optimis collocat quado ex iunio affectu et
sup oia diligit **C**ogita qd in vita tua ardeng di
lexisti. anxio concupisti. qd te iocundiq afficiebat. reuicibz
oibz pfidig delectabat **C**osidera q si eade affectiois.
violenta delectatiois q habudatiaz sensus qn i sumi
dilectoiz desideriu in ardesis qn in eig diltoe r' ieste
Siu dubiu sit q itimu illu tue diltois suu nerdu.
teneat si itime diltois aculez aiaz tua in dimis affec
tioibz ming penetrat. tepidig exagitat. q malieus
affectioibz aliqn penetrare ul' ex agitare solebat **H**ed si
tata p'q ul' forte validiore diltois ul' delectatiois
violenta in iunus tuis tra dima p'pexis q alias

exptis fugis **U**nde si aliqd sit in q^o delectari ul' consolari
 possis **C**erte q^odm possung ex aliq^o q^oq^o re solacio
 ne ul' iocunditate corpe nudu' audebo dice' diltm tuu'
 ardentissimi aous sinu' tene' **H**atage. festina. t^he cu'
 adhuc aditiora et sechora cordis tui penetra q^oq^o
 es adhuc eiusmoi' aia. **C**o em' neq^o itimū illud
 cordis huanū penetre tales h^ue' excessu' seu etia' obtine'
 posse q^oq^o summa et singularis aous violeha cu' aliq^o
 per affectu' ifixit. aliena oino delectaco' anelli nō
 possit **C**erte si alienā aliquā consolacione' q^oq^o ul' re
 apis. deu' tui q^oq^o fortasse sume. nondū tu signu'
 larit' dilige' nondū q^o in itimū p^oducit' nondū in itio
 collorat' **I**n g^o nō satage' itroducere' eū ad itima tua.
 q^ono te creda' posse seu velle seq^o eū ad sblimiora sua
Certū q^oq^o et eundē signū sit q^oq^o es aia. q^o dilectu'
 minq^o diligis ul' ab ipō minq^o diligaris. si ad theori
 cos illos excessu' nodū vocari ul' vocate' nudū seq^o me
 rueris **Q**uō em' pfecte diligaris vis nosse q^o sblimitas
 diuina' ruelacionū sit manifestū diuine' consolaco'is m
 diuū **H**ic nāq^o **I**a nō dicit vob' suos s' alios meos q^o oia'
 q^oq^o audim' a p^ore meo nō feci vob' **H**atage g^o deu' tui
 sume et itime dilige' et oī hora in diuine' deplaco'is
 gaudū sumo cū desiderio abelare **C**ollige' te ipaz ad
 tempaz totā et in solo diuinitate' desiderio rquiesce' **D**ebz
 aia p^ora et assidue' supnoy deplaco'is adita. oī hora
 p^ognatio'is sue' t^himū et ergastuli huius egressū cū
 desiderio expectare et ad diuine' deplaco'is spectaculū q^o
 in futura vita speramq^o am' suū suspende' in huiusmoi'
 expectaco'is vehemēti desiderio abelare. vt id q^o nūc vidz
 per speculū et in enigmate tūc meāt' facie ad facie' vide'
Co necesse ē itaq^o hoi' ad cor altū ascedē et p^o mens ex
 cessū ex diuina' ruelaco'is addisce' q^o sit illud ad q^o suspira
 re et stude' oporteat et ad q^ole' sblimitatē haitū am' suū
 rōpone' et assuesce' debeat **V**a si semel ad lucifera illa
 agetur sblimitatē glham admissa' fuerit et ad illud di
 uinoy radioy spectaculū intre' meruerit q^o itimis desi
 derijs q^o p^ofundis suspirijs q^o tenarabilibz gemitibz cū

q̄ eiusmodi ē putamus iſiſte q̄ aſſidua r̄cordatio. q̄
uocida am̄atioe iſpecta clariſſitate credimus eū p̄tractare
m̄teq; r̄uolue. illa deſiderādo illa cōtemplādo. donec
eadem aliqui in eādē ymagine trāſformem̄ a clariſſitate
in clariſſitate tāq; a d̄m̄ ſp̄u. **Verū** eū ab illo ſb̄limitate
ſtatu ad noſm̄ ip̄os redim̄. illa q̄ p̄us ſup noſm̄ ip̄os. vi
dimo i ea clariſſitate ul' uitate q̄ p̄us p̄ſpexim̄ ad n̄zā me
morā r̄uotare oīno nō poſſim̄: et q̄ius n̄de aliq̄d
in m̄coria teneam̄ et q̄i per m̄edū uelū et uelut in
medio nebule uideam̄. n̄ modū q̄d uidei n̄ q̄itate
uifiois p̄p̄chēde ul' r̄cordare ſufficiam̄. **En** in uizū in
modū r̄m̄uſctes nō r̄m̄uſam̄ uideſtes nō uideam̄
aſp̄ictes nō aſp̄icim̄ et itendētes nō itendim̄. don
itez meditatioe aſſurgam̄ i r̄teplatione. a cōteplatioe
in am̄iratione. ab am̄iratione in m̄ctis alienatione trāſ
formem̄. **Veritate** r̄teplatio in hac uita iſchoat: ſm̄
fura uita uigi p̄petuitate relectur. **Per** ueritatis cō
teplatione hō erudit̄ ad uſticia: cōſumat̄ ad gl̄iaz
Quia cōteplatiois cor ab oī m̄ūdano aōre. nō ſolu
m̄ūdat ſ; etiā ſcificat et am̄i ad celeſtū aōre iſflamat
Quia diuina iſpiratioe et r̄uelatioe ad r̄teplatiois gr̄am
p̄mouet: q̄dam ar̄tas future illiq; pleitudis accepit
Quia ſep̄tine r̄teplatiois uult uacare. n̄cē ē ut diſtat
r̄q̄eſtē nō ſolu ab op̄ib; mal' ſ; etiā a cogitatioib; ſup
flūib;. **Multi** ſiq̄d et ſi ſciat uacare corpe m̄ime
tū ſolet uacare corde neſcietes fare ſabbatū ex ſabba
to et iō nō ualeſt iſp̄e q̄ dicit̄ in p̄s **Vacate** et uideſte
qm̄ ſuauis ē d̄ns. **Vacate** ſiq̄d corpe ſ; uagātes ubiq;
corde. neq; uide m̄erēt quā diuſis quā ſuauis et quā
bona ē d̄s iſrl̄ h̄ns q̄ r̄o ſuē corde. **Inde** ē q̄ hoſtes de
ridet ſabbata eoz i ip̄a ſue uagatiois oīa i cogitatioib;
iutiles p̄thut et per deua q̄q; uago inreſſu. ſine reſ
pectu p̄uictiois paſſū h̄nt illucq; uagātur. aīa eoz ſp̄
indūſa rapit̄ et n̄cē in hac p̄tem et n̄cē in illa diſ
currēdo inīa agilitate i d̄traria agit̄ ſic q̄ d̄m̄ ſub eze
mb; h̄m̄ m̄ūdi elem̄tis uim̄iq; deſideria n̄zā vltia
gaudia n̄zā excedim̄: q̄ iſim̄te plūa ſuē q̄ occupiſim̄

quā in hac vita cōprehēde possim. **B**eata autē illa sup
 noz spūū multūdo desideria sua. vltra gaudioz suoz
 pleitudinē nō exēdit q̄ felicitate sic finitate l' inēfita
 te dphēde oīō nō sufficit. ē at eoz gaudū nō solū de
 dteplatoe cātorū s̄ etiā de cōtemplātibz eiz cātorū. **Q**u
 em mirabile in oībz cātorū opibz suis deū inuenit.
 qd nūz si vbiqz venerādo mirat magis eiz q̄ diligunt.
 inuenit. itaqz nō solū in cātorū itōporētibz s̄ etiā i cōtatu
 ribz corporeibz vñ miratur et vñ cātorē eoz veneratur.

Hōiā inquit dteplāt. cōtemplātes miratur. mirātes.
 letant de diuina dteplatoe cōgratulāt de mutua visi
 one. letāt in re et corpaliū specularē. **D**iscamus et nos
 cōtemplātes mirari. et mirātes. dteplari. quō illi supne
 bēitudinē cūc oīā q̄ s̄ ipis sūt in dēmet aspiciūt. oīmīz
 q̄ ab alto vidēt rōnē et ordinē cōprehēdūt. quō de mutua
 societate cōsolubilibz charitate in finitū gaudēt. qm
 in illā diuine claritate visione cōfaciabilē iardescūt.

Nihil ē iocūdz q̄ m̄ nihil ē vtiliqz grā dteplatois.
Auāto āpliqz in celestū dteplatioe dēctis et dēlectādo
 admirātibz tāto diligētīz p̄futaribz. p̄fūdīqz illūmītibz
 s̄ inueniēs in ill' qd mireris et vñ dēlecteris. **N**ūsqz est
 copiosior matēla admirādi. et nūsqz vtilior dēlectādi. **I**n
 hīs q̄ s̄ sit tua admiratio. tua dēlectatio n' nōc est alia
 pro alijs q̄ere et per vana huc illucqz cogitacionū.
 euagatioe discurre.

Deū nāqz cōgnoscē pleitudo
 scē ē pleitudo huius scē glie cōsumatio. vō glie p̄petu / cōsumatio
 tab vite. **A**d huius at pleitudinē opibz opz ē intima
 potiqz cōpūctōe q̄ p̄fūda inuestigatoe. suspiriis q̄ ar
 gumētis. crebris gemitibz q̄ copiosis argumētacionibz
 lacrimis q̄ sententiis. orōne q̄ lecturē. grā lacrimaz q̄ scia
 lez. celestū potiqz cōtemplatoe q̄ trestriū occupatoe

**Incipit formula honeste vite brevis
sua multum notabilis**

Dicitis a me frat' l'vme. qd' necdū
a suo p'uifore audiui aliquem
petisse Verūtamē qz id istantē
tua possit deuotio. cui iuste et raōbiliter
peteti aliqd' i xpi noīe negare nō valeo:
formulā honeste vite breui t' s'mone
depingā. quā si in xpi amore l' d'licione
exardescens p'senerat' s'uaueis. vitam
pauldubio consequaris et'nā. Ut q' ab inte
riori hoīe ad exteriorē s'mo p'cedat: ita
ita tui p'uitate cordis te m' d'fmet' stude
oportz. q' tuas p'uitatis amator de' illuc
sede' tanq' in celo sibi collocare dignet'
iuxta id **Celū in sedes ē. et aīa iusti se
des ē sapientie** Hic est igit' vigilat' m' d'as
cogitatioes tuas ad bonū s'epet honestū di
rige. ut videlicet cogitare l' meditari corā deo
p'imescas. qd' in p'sentia hoīm dicit' l' facere
meito erubesceres: scies q' s'it per v'ba l' s'ia
inotescant hoī: s'ic nimirū per cogitatioes
nūcta scrutati sp'itui: qz q' agit hoībz dicta
eadē cogitatioes deo **Deū em' nouit cogitatioes
hoīm qm' qz vane s'it** Et s'ic nulla ē ei im
sibilis creatura: s'ic oīno nichil p'f cogitari qd'
eū lateat. **Unus ē em' s'mo dei et effitax et
penetbilior omni gladio ancipiti. p'tigens vs
que ad diuisione aīe ac sp'us. cōpagnū q' q'
ac medullaz et discretor cogitacionū cordis**
**Ut tibi q' q' ihūs sp' in corde: et nūq' imago
crucifixi ab aīo tuo recedat** Hic tibi sit ab'z
et p'otz: dulcedo et cōsolacio tua. mel tuū
et desiderid tuū. lectio tua. et meditacio
tua: oro tua et cōteplacio. vita mors et

resurrectio tua **D**ep cogita illu nunc positu
 in p[re]sepio et p[re]senti inuolutu: mo i[nter] te[m]plo
 p[re]senti et p[re]senti s[er]uati p[re]sentatu. nunc fugiete
 in egiptu: ibi d[omi]ni in extrema paup[er]tate et
 indigentia comorante: et inde maxio cu labore
 redelinte: mo in te[m]plo audiete doctores et
 interrogate q[ui] d[omi]ni h[ab]uer[un]t scia et postea pa
 retib[us] s[er]uati. cu me oib[us] creatura s[er]uatur
Demde esulente in deserto et siccitate: qui
 est p[re]senti vite et font[is] sapie: q[ui] pascat[ur] inter
 lilia. et implet d[omi]ne aial[is] benedictioe **M**odo
 fatigatu ex itinere: sede sic sup[er] fonte cum
 muliercula sola. solu loquente totus mundi
 statu regete **P**ostea factu in agonia p[re]senti
 oratem. et oia oib[us] sufficet aduim[us] strate
Ad agelo etia ipse q[ui] est dulcedo et consolatio
 agelo[rum] et homi[nu]m: consolatio nichilomin[us]
 recipietem **A**ut ad coluina torq[ue] orbis susce
 tametu. ligatu et flagellatu **I**pm q[ui] est
 agelo[rum] splendor. sputis illitu. palmis in
 facie percussu: spinea coro[na] coronatu. ob
 opprobrijs satiatu **A**d vltimu cu uis de
 putatu. et pro te in cruce pedetem et moriete
 atq[ue] sp[iritu] suu in man[us] p[re]senti comedatem
Dic nimiru est fasciculus mirre dilecti
 tuis: sic int[er] u[er]ba tua comorabit **S**ic de
 oib[us] anxietatib[us] et amaltudinib[us] d[omi]ni dei
 tui colliga q[ui] fasciculu. ut amara po[te]st
 lacrimaz tibi coficias **A**d si q[ui] ardetissimo
 tristi amore succ[en]dit: volueis cu apl[ost]o u[er]u
 illu cognosce et no sed[er]e carne: lenabis paz
 metis oculos ad victoria r[es]urgetis. ad gla
 ascendent. ad glosam maiestate in gla
 dei p[re]senti sedent[ur] atq[ue] regnat[ur] q[ui] sursu se
 sapiens et q[ui] sursu fut[ur] q[ui]rens ubi xps
 est in dextera dei sedens **N**ec tamen ubi loga

facies mora: ne forte si diuina scrutator ma-
lestatis fueris obruaris a gloria. Hanc ante
oia te debere noueas dñem cordis elatione
iactantia atq; arrogantiā q̄si venenatas aspi-
des. **I** fuge: sciens p̄culdubio q̄ inuidus est
cora deo oib; q̄ exultat cor suū. Itaq; nemine
spernas: nemini nocuas: nulli detahas: et
pro xpi amore oib; p̄desse coneis. Intantum
enā inferiore ac rebus vilioze te nō solum
ex timo cordis affectu credas: verū etiā nō
te dicas p̄fuisse: s; nō te aliqd̄ eē existimes
iux illud apostoli. **C**um se aliqd̄ eē existimat
cū ml̄ sit ipse se seducat. **E**rit p̄terea incessq;
tua maturitate plena q̄uis et honesta: vi-
delicet nō fracte gressib; abules. a scapulas
dextrosū a sinistrosū vergedo. nō recta
terūtre. nō p̄minete pectore. seu etiā idinato
capite sup̄ humerū. q̄ oia a leuitate recedat
a elatione ostentant. a hipocrisi sapiunt.
Incedens q̄ stans l̄ sedens: facie semp̄ ha-
beto deorsum. p̄uoluens in aīo tuo q̄ pul-
uis es et in puluere rueteris: et cor sursum
vbi xps̄ est in dextera dei patris sedens. **C**ū a-
uersū nulla curiositate quin potiq; nescite
aspicias. **T**ristitiā at̄ in conuetu. dissimula-
re te detz: quādā hilaritate in facie p̄ten-
dens p̄riuatū at̄ nuq̄ vultū in diuisa mutat.
Si q̄ corā aliis positū vide alicuius rei causa
fueris cōpulsū vt assolet. nō sit risū tuus
excussū. **A**lā iux sapiētē. amictū corpis
et risū dentū. et gressū hoīs. enūciat de
eo. **C**ūis etiā in t̄dū inpone gaudia curis
Nūq̄ sis otiosq;: quī a legas. a aliqd̄ de
sacris scripturis mediteis. **V**te q̄ meliq; est
ruines psalmos: opando nichilominus in-
cessant q̄ t̄ fuerit iunctum. vt sep̄ te dya

bolis inueniat occupati. Multa enim mali-
 cia docuit otiositas. Illas etiam scripturas legas
 libens que proprie erga christum magis inflam-
 mauerit affectu. **I**ntellige que dico. dabit enim
 tibi dominus in omnibus intellectu. si in sensu cogita-
 ueris in inspectione dei. **C**um oraueris non
 impleas aures audientium singultibus et suspiriis.
 sed itente ora deum in cubiculo cordis tui. **P**rodeit
 tui ad deuotionem copulationemque obtinenda. si ita
 semoto fueris. ut putas manum ad deum leuando
 eam tuique uoce audire possis. **C**onuenit ad
 sollempnium iterationem in celum prospicias. ut ibi sit
 cor tuum. ubi christus est in dextera dei sedens. **A**d orationem
 iter uertaris ad lectionem: et iter iterum in fastu-
 dum submoueat ad orationem redeas. **C**onfortia
 inueniunt et maxime illorum que uerberant se in quantum
 conueniunt propter deuota. **N**onque alicui oculum in
 faciem defigas. **S**icut ad cruce sic ad cibum ac-
 tedas: id est nonque uoluptate si uirtute pastus
 et fames non sapor quorum appetitu. **D**igula-
 ritate in refectione fuge. et comunitate esto
 contentus: sciens quod cito pasteda est et extingueda
 sunt uicia. **D**e quibus aliud superappositum. tamquam di-
 ligitur pro uirtute accipe illud habere in
 animo sepe et uoluntate ut tantum in imagine alteri ap-
 ponatur. **N**one prudentie tue modum. ne tibi
 sapiens videaris. **D**ep et uerbis atque in omnibus operibus
 tinge: ne forte excedas in alia. **H**ic beatus iob
Debar inquit omnia opera mea. scies quod non proceres
 reliqueris. **C**um ad stratum lassus deuenies te
 honesto modo iacendo componas non resupinas
 iaceas non gemas leuando calcaneos iungas ad
 tibias. **Q**uod si forte luxuria te popa corruisset
 recordare dilectum tuum positum in dolibus et
 unius stratum eius uisatum in infirmitate

eiꝝ h' diceb in corde tuo **De me** ꝑedet i pati
bulo: et ego voluptati opera dabo **Itaq;** in
tuorato noie saluatoris i geminado sepe no
salutis: cessabit tade. deo succurrete co quassa
luminare psalmos sung te occupet. vt in
sinos sumes te dice psalmos **Cu** surrexeris
ad vigilias. lauda ratorē tuū. ex omibꝫ vrbꝫ
tuis: et ad laudē rēptoris tuū exalta voce
tuā infortitudine **Nostremo** puissimu seper
erga xpm amore habeto: nil pter ipm aut
ppter ipm amare memeto **Prolixig** quā
putauerā descripsi tibi: q ipē age nego.
in te adiple desideras qd in me deesse ag
nostro: qz pfecto tuꝝ meu gaudiu et corō
est in dno **Eiusde materie nobile do**

S plene vis assequi **rumētum**
qd mtedis. duo sut tibi necessaria
Primu ē vt sbrahas te ab oibꝫ
transitoris rbus et tēris: vt nichil de eis
cures ac si nō esset. **Secudu.** vt ita te des deo
vt nichil dicas l' facias nisi q rēderis firmut
deo place. **Primu** at assequis h' mō **Omibꝫ**
modis qbꝫ potes te vilificare: te nil reputa
do eē: h' credas oēs hoies eē honos et melio
res te. magꝫ q place deo **Quicūq;** audis l'
vides in religiosis psonis: puta bona iten
tioē dia l' fici: eia si cōtraia videāt. nam
huāna suspicio facile fallit. **Nulli** displice
as. nichil ymqꝫ de te loqris quod laudē in
portꝫ qrtutūq; sit familiaris ille cū q loqris
mimo plus labora celare vrtutes qꝫ vicia
De nullo psus sinistre loqris quātūcūq;
sit verū l' maifestū. nisi i cōfessione: et h'
vbi nō potes alit maifestare pctm tuū
liberāq; actōmoda aure tuā cū aliqꝫ laudat

quā cū vitupeat? Cū loq̄ris: v̄ba tua sint
 rara vera p̄p̄onēsa et de deo. Si secularis
 loq̄tur tēu et vana p̄p̄onit: quāritus potes
 succide s̄mone. et trāfferas te ad ea q̄ dei s̄t
Q̄d cōtigit tibi vel alij q̄tūcūq; cōiuncto
 no cures: et si ē adūsūm nō tristeris. si est
 p̄sperū nō letēis: s̄ totū nichil estima et
 lauda deū. **P**ollucitudo adhibe q̄tūcūq; potes
 vt vilitati tue sedulo itēdas. **F**uge loquitoria
 q̄tū potes: meliq; ē em̄ sile^o quā loq̄. **N**ost
 cōpletorū nō loq̄tib: quousq; finita sit missa
 sequētis diei: nisi causa maxia it̄uenēit. **C**ū
 vides aliq̄d q̄ tibi displicet. vide si h̄ ē in te
 et abscede: si v̄o vides aliq̄d q̄ t̄ placet. vide
 si hoc ē in te et tene: si nō ē assume: et sic
 erit t̄ oīa in speculo. **D**e nulla re murmu^r
 res cū aliq̄ nisi credidēs p̄desse q̄tūcūq;
 sit ḡue q̄ habes. **I**nq̄ p̄t̄macit aliq̄d affir
 mes l̄ neges. s̄ sint tue affirmacioēs et ne
 gacioēs dubitaciois. **S**ale cōdite **A**cha rachi
 v̄s sp̄ abstineas: videas v̄o raro. et cū pau
 tis prestes ob̄ tuū. **B**reuit̄ in oīb; dicit̄ tuis
 sic te habeas. vt sint ita q̄ dubia s̄t dimittat̄
Quodū assegris hor̄ mō. **O**romb; cum
 magna deuocōe intēdas: et eas dicit̄ labora
 horis debitis: et q̄ offeris ī orōie r̄m̄iscis
 in corde. **E**t vt ea q̄ legi cōfirmes diligēter
 p̄cogita. et eoz imagineis statu in quoz me
 moria h̄ dicit̄. **I**sta tā sp̄ in mēte habeas
 q̄d fuisti | q̄d es | et q̄d eris. **Q**id fuisti q̄ sper
 ma fetidū: q̄d es q̄ vas stercoz: q̄d es q̄ esta
 v̄mū. **V**iliter imagineis eoz penas q̄ sut
 in inferno: et q̄ nūq; finiet̄: et q̄ pro modica
 delectacōe tata mala paciūt̄. **V**iliter imagi
 neis gloria paradisi: et q̄ nūq; finiet̄. et quā

breuius et cito acquirat et p̄tus luctu potest esse
ill' q' pro re pua tantā gloriā amiserit. Cum
habet aliqd qd' tibi displicet l' times habere.
cogita q' si tu esses in inferno: et illud et quit
qd' nolles haberes. Et cū habes aliqd qd' t' placet
ul' optas h're cogita q' si esses in paradiso habe
res illud et qd' qd' velles. Si aut' in inferno esses
n' illud nec aliud qd' velles haberes. Cūcuq;
est festu' aliquo sc̄: cogita de illo. q̄ta susti
niuit p̄t' deū: qz breuiā: et gl'ia adeptu' est
qz etna. Diliter cogita qz trāseunt honozū tor
mēta et maloz gaudia. In cū istis tormētis
adepti sūt gloriā etnā: et isti exidebitis gau
dijs etnā penā. Cūcuq; te vitit accidia
accipias hoc scriptu' et imagineis h' oia dili
gēter. et cogita de tpe q' sic p̄dit. q' illi q' in
inferno sūt daret totu' mundum si haberet
pro eo. Cū habes aliqd t'bulatioē: cogita qd'
illi q' sūt in paradiso caret eis. Similit' cū ha
bes aliqd cōsolatioē: cogita illos de inferno
carere eis. Omni die cū vadis iac. examina
diliget' qd' cogitasti: et qd' dixisti i' die. et qmō
utile tēp' et spaciū q' datu' ē ad acq̄rendum
vita' etnā dispesasti. Et si bene trāsiisti lau
da deū: si male ul' negliget' lugeas: et seque
ti die nō differas cōfiteri. Si aliud cogitasti l'
dixisti l' fecisti. qd' tua cōsciā multu' r̄mor
deat: nō comedas ateq; cōfitearis. Istud in
fine pono: vt imagineis duas ciuitates:
vna plena omib; tormētis q' ē infernū: altera
plena oī cōsolatioē: q' ē paradys; et ad vna
ullaz oportz te r̄rere. Vide qd' te possit t' h'e
ad malū ul' ipedire a bono: credo q' nichil
quemes. Certo sū q' si bñ suauēis ea q' sūt
h'c. spūs s̄us habitabit in te: et p̄fecte do
cebit te suare oia. Ergo bene fues ista et

nihil negligas. Et lege ea i septimā bis scz
 in die mercurij: et in die sabbati: et vt in
 ueneis te fecisse q̄ scriptū est: lauda deū q̄ e
 pius et misericors in secula seculoz Amen

Speculū monachorū

Sicut emendationis vite desiderio tacto.
 cogitationū loquutionū opū q̄
 suoz sollicitū explorator. vniuersos
 excessū suos corrigē nitit̄. in p̄sentis pagine
 frequēti scōne. et assidua meditacōe tāq̄
 in speculo. iteioris hoīs sui facie cōtepletur
 In p̄mis q̄ ex q̄ surgit ad vigilias. vite sue
 t̄ps per momenta sigula debz monachus
 cōputare: et vidē sp̄ vt bonū faciāt et malū
 caueat in om̄i ope suo et h̄ dicat sibi ip̄i:
 si mō moritur̄ es: faceres istud. **Q**uod p̄sul
 modū cor habeat: nisi fortassis ad aliq̄d
 s̄blimū rapiat̄: si etiā om̄i q̄ ibi dicitur vsq̄
 ad vnā litterā se pro cō noueāt debitore
 dūcēdi in choro suo ul' audiēdi in alio. **A**ditual
 lū debz stare ad orōne ul' corpōis nēntati pro
 uide: ita tñ vt vades sibi dū noueāt sursum
 corda. **E**st at̄ sp̄itual' p̄positi detimētū si cogat
 ifirmitas rigoris p̄stūm aliq̄tūlū r̄laxari
 post l̄nōne est oradū: et si ad olegēdū accēdit
 nō tā q̄rat s̄nāz q̄ sapore. **E**t at̄ septuā sacra
 p̄tē iacob: ex quo hauriūt aq̄: que i orōne
 fūdunt̄. **N**et sp̄ ad oratorū est eundū: sed
 in ip̄a l̄nōne potēit cōtemplari et orare
Patris altaribz si sacerdos est tāquā vnū ex
 sumis āgelis: in sp̄u totū assistat. **S**i minist̄
 tāq̄ āgelū dno ministret. **C**ū alius eat ad
 laborem: vbi cōsideret nō qd̄ agat s̄ p̄pter
 qd̄ venieit. **R**essante manu: sp̄us laboret ul'
 orando ul' meditando: q̄uis et in ip̄o labore
 idipm̄ facē teneat. **A**d mensam nō solū fauces

cibū capiat h̄ etiā aures exhauriat v̄bū dei
Rō em̄ debz totū māducare: s̄ sic occupet
cor ad v̄bū dei: vt sole fauces sumat cibū
aures v̄bū dei. De h̄ at plurimū gaudeat si
ei viliora apponūt: nā re vera feliciores sūt
qm̄ p̄tate sustinēdi fuerit foriores. In ḡn̄s
agedis: pro duobz sibi noueit supplicadū ul'
pro pct̄is eoz quoz elemosinis sustentat' uel
forsitā pro seipō: q̄ corpi suo sup̄ necessitate m̄
dulseit. Si vocat' ad colloquū: s̄m̄ regula le
m̄ter et sine risu pauca v̄ba et ratiō bilia
loq̄tur: et anq̄ ea p̄ferat. bis ad līnā veni
ant: s̄ semel ad lingua. Si cū seculari loque
dū ē: tūc magis adhibeat custodia ori suo:
vt nichil p̄ferat q̄ nō edificet audientem. Sic
in cūb̄ se habeat: vt edificet videtes: et nemo
dubit' cū videat eū ul' audiat quin p̄ sit
monachus. **Q**uod est cōpletorū singul' diebz
capitulu' sibi teneat: et cōuocāt' cogitaciōibz
suis ponat rationē diligēt' qd̄ ipō die cogita
uēt l' locut' fuit l' ope deliquit: publice
ul' p̄uati. per singulas noctes lectū suū lauab
hoc ē singul' pct̄is lacrimis et doloribz p̄uificat'
diligēt' de singul' cōputz. In crastino pub
lice de apte: de occulte v̄co factur' cōfessio
nē secreto: q̄ vt p̄fecta sit. tria debz habere
s̄z vt sit voluntaria nuda et munda. Volunta
ria p̄pria deliberatiōe et p̄posito. nuda vt nuda
prout gessit. cōfiteat' pct̄m suū: munda
ne pct̄m suū p̄ditz sicut sodoma: s̄ p̄ua et
s̄ p̄ua iterone se accuset. In capitulo qd̄
publice offendit. manifeste r̄uelet: tāq̄ assi
stens iudici. In oibz sic ibi loq̄tur respōdeat
ul' p̄clamet: vt s̄mo ei' iteriq̄ ul' exteriq̄ sit
peruncty oleo castat'. **N**emine q̄lecūq̄
mūg accipiat: nemine habeat familiare

In omnibus fugiat singularitatem id ad miracionis nota
 loquens nihil dicat vni multum eruditi / multum
 ve religiosi possit putari Ad interrogata paucis
 respondat Si de scriptura ul' moribus agat: aure
 paret non lingua Cum loquitur non studeat eloque
 re: si sermo eius sit potius rusticus quam urbanus
 In omnibus agendis: non studeat curial' videri. ¶ Valua
 honestate fugiat omnes honores in potestate po
 sitos: maxime seculares Pertinet tota orationes: labo
 res: lectiones et ceteras observantias: in quibus non sit
 tanquam vitula effraim docta dilige trituram. id est
 ad hunc modum non ex consuetudine: sed devotione tractatur
 Orationes que imperantur primo loco habeat: nec sibi
 blandiatur de privatis orationibus suis (quam secundo
 loco ei habere de suis) cum imperantur orationibus desideriosis
 fuerit. Si autem familiaritas interdicit hominibus: quod loquatur
 mulierum. Sit facies eorum cum ceteris. istis vero dis
 similis. hoc est non nimiam gravitate contracta: nec
 nimiam locutione dissoluta. si bona quaedam medio
 critate regatur ut de sancto martino legitur
 facie eius non fuscavit merces: nec leuigavit risu
 Trit enim prudens ante thesaurum suum sollicite
 custodiet (more morsu) cornuta facie sua velare
 et quodam risu qui tamen modestus sit interioribus hominibus
 quam et mentis gravitate absconde Copanda est
 dies instans diei preterite. ut ex eorum collatione:
 sui deprehendere possit monachum l' perfectum l' defecum
 In omni actu l' cogitatu suo: sibi deum ad se me
 moret: et omne tempus quod de ipso non cogitat l' perdidisse
 se computet Tedio affectu componat se meditando
 super petram in qua lauat mortui: et cogitans apud
 se quomodo tractet ibi sepeliedi: nunc in tergo
 nunc in facie visant quomodo nitet caput: cadat
 brachia rigeat crura tibi iaceat. quomodo iduat
 et consumatur quomodo deferat humandi: quomodo ex
 ponatur in tumulo: quomodo pulve contegant
 quomodo devorat a omnibus et quasi sacra putrefacta
 consumat ¶ Ultima que est philosophia: me

98

meditatio mortis assidua. **H**ac ubique
 Preceit secū portz et ietnū nō peccabit
Sit monachus quasi melchisedes. sine
 pre sine matre. sine genealogia nō patre
 sibi voret sup tram. Immo sic se existimet
 quasi ipē sit solz et deus. Ette in p̄m̄is ha
 benignū modū et ordmē viuēdi: imediūm
 vōz polluet assiduitas tenēdi capitulū
 spirituale supius expressū. Semel ad m̄ing
 in ebdomada cōfiteat. vt veniā meatur
 de peccat: et maior ei det grā de vitādis
 malis. Amē. ff̄m̄is in festo s̄a geonimi
 Ista s̄ scripta ex opibz s̄a bernardi s̄ vt
 ip̄ia s̄nt dubiū est. **De quatuor ḡdibz**
scilicet spiritualis ex dictis b̄ti bernardi
a d̄no petro de ap̄lyaco quōdā ep̄o
cameracensi et cardinalo t̄i s̄a Criso

Quatuor s̄nt sp̄uales ḡd̄a iē.
 Lectio | meditatio | oratio | et con
 teplatio. In gradz s̄nt noibus
 et numero s̄nt diuisi. sic ordmē et meri
 to s̄nt distincti. Et at l̄no sedula s̄ptuaz
 cū animi itentioē inspectio. **M**editatio est
 studiosa mēt̄ actio | occulte veltatis noti
 tiā | ductu rō rāoibz ip̄e iuestiga. **O**ratio
 est deuota mēt̄ in d̄u itentio | pro mal
 remouēdibz | et pro bonis adipiscēdibz. **C**ōte
 platio est mēt̄ in d̄u suspēse q̄dā sup se
 eleuatio | etne dulcedinis gaudia degustans.
Assignatis q̄tuor ḡdiū dispositiōibz
 restat vt eoz c̄ra nob̄ officia videamz.
Vtē vite dulcedinē l̄tio iquirat | medita
 muenit | orō postulat | cōteplatio degustat
 l̄tio q̄si solidū cibū ori appōit | meditatio
 masticat et frāgit | orō sapore acq̄rit | cōtem
 platio est ip̄a dulcedo q̄ iocūdat et reficit
 lectio in cortice | meditatio in adipe | orō

in desiderii postulatione contemplantio in adeptu dul
 cedinis delectatione. **¶** Ad ut expressius videri pos
 sit vnu de multis supponam exemplum. In laude
 audio. bti mundo corde quia ipi deu videbut
¶ Sic breue vbi h suau et multiplici sensu fertu
 qd postqz aia diligit i speret dicit int se. redibo
 ad cor meu et temptabo si forte itelligere et inuenire
 potero mundicia hanc piosa em et desiderabil
 e res ista cui possessores bti dicunt. cui visio
 dei. q e vita etna pmittit. q tot sacre scriptue
 testimonys collaudat. **¶** Hoc q sibi plenius expli
 rare desideras. excitat roem ad inquiredu qd sit
 et quo habeat possit h adeo piosa mundicia
¶ Accedes q cedula medita. itelora penetrat sin
 gula rimat. attente cosideat. q no ~~est~~ ~~habeat~~
~~no~~ ~~est~~ ~~habeat~~ bti mundo corde si mundo corde. qz
 no suffiat. habeat manq mundas et innoxias
 a malo ope nisi et a malis cogitacionibz munde
 mur i mente dicte ppha. **¶** Cuius ascedet in
 mote dm: innoces maibz et mundo corde
¶ Itē cosiderat quatu hac mundicia optat ide
 ppha sic orans. **¶** Cor mundu crea in me de. **¶** Et
 postqz h et multa huiusmodi de cordis mundicia
 ptractauit: incipit cogitare de eis pmo q
 gliosu ess vnde facie desiderata dm. cogitat
 q i hac visione est sacietas illa de qua dicit
 ppha. **¶** Satiabor cu appruerit gloria tua. **¶** His
 aia facibz inflamata. **¶** hys hnd de incita desi
 derijs. alabastro fracto suauitate ungeti
 psentire incipit. nodu gustusqz qsi narui
 ododatu. et ex h colligit q suauē ess huius
 mundicie sentire experientia. cuius meditatio
 ne adeo inuenit ee iocunda. **¶** Sed qd faciet
 habedi de hideo estuat. et no inuenit apud
 se quo habeat possit. et quato plus iquirat.
 tato plus fitit. du apponit meditationem

appont et dolore. q̄ nō sēnt dulcedine. quā in
cordis mūdicia medita^o eē mōstrat. s; nō p̄at
Sed em̄ ē legētis d̄ meditātis hāc sentire. nisi
datū fuerit desup. hoc a solo deo ē. q̄ sapie sapo
rē dat. et sapidā aīe facit sciam. **V**eruo siq̄
datur cūctis. talis sapia paucis. **V**ides ergo
aīa q̄ ad desiderāta experieae dulcedine per se
nō possit attinge. et quāto magis ad cor altum
ascēdit. tāto magis exaltat dēus. humiliat se
et ad orōne cōfugit dicens. **D**ne q̄ nō videis
nisi a mūdib cordib; iuestigam legēdo. et me
ditādo q̄ sit et quō haberi possit vērā cordis
mūdicia. vt ea mediate ul' ex modica p̄te
possem te cōnosce. q̄ reb; vultū tuū dñe vult
tū tuū dñe r̄gram. **D**iu meditatō sū in corde
meo. et imeditatōe mea exardescit ignis et
desideriū apliq̄ cognoscedi te. **D**ū panē sacre
scripture in frāgib; in fractioē panis magis cōmito
es. et quōto plus te cognosco. tāto plus te cog
nosce desidero: nō iā in cortice litte. s; in sensu
experieae. **N**ec h̄ peto dñe p̄t meita mea
s; pro tuāma. fateor em̄ q̄ idigna sū p̄tor
s; et catelli edut de mictis q̄ cadut dñoz suoz.
Dā michi q̄ dñe arrā hēditatis future.
salte guttā celestis pluuię. q̄ r̄frigeret sitim
meā q̄ amore languēo ardeo. **M**ys at et
hūmori ignitis eloq̄is suū i flamat deside
riū: sic suū accēdit affectū: sic spōsa suū
aduorat spōsum. **D**ub at cui 9 oculi sup iustos
et aures ei; ad p̄tes eoz: nō expectat donec
s; monē finiet. s; mediu orōnis cursū int
rūpens: festina se i gerens i gerit et aīe deside
rio festina occurrit. celestis rore dulcedinis cir
cūfusq̄. vngētis optimis delibutq̄. aīam fati
gata recreat. esuientē r̄ fiat. aridā i pinguat
facit eā t̄renoz obliuiscā. et absortis ab ea
cārlib; motib; supna cōteplatiōe totā in

deu cōtūtit. **U**ed o dñe quō cōperiemus quā
 hō factis: et q̄ signū aduētū tuū. **S**ūnt hūc
 modi cōsolatiōis et leticie testes sūt suspiciā
 et lacrimae. **U**idem ita ē: noua ē ista atyfrasis
 et inusitata significā. **Q**ue em̄ cōuentio cōso-
 latiōis ad suspiria et leticie. ad lacrimas. **P**r̄ tñ
 iste dicitur sūt lacrimae. et nō potius roris
 iterioris hōis desup̄ ifusi sup̄fluent̄ habu-
 ad iterioris abluciois indicium. et exterioris
 hōis purgamentū. **O** dñe ihū si a deo sūt dul-
 ces iste lacrimae. q̄ ex memoria et desiderio tui
 excitatur. q̄ dulce est gaudium qd̄ ex manifesta
 tui uisitatioe capiet. **I**n a deo dulce ē flere
 pro te: q̄ dulce est gaudē de te. **L**ic̄ aut̄ spōs̄
 sic adueniēs elaps̄ quāq̄ s̄trahit se quātū ad
 p̄dictā uisitatioē quātū ad cōtemplatiōis
 dulcedine. manz tñ p̄ns̄ q̄tū ad gubnatiōē
 quātū ad gr̄e uimōē iō nō desperes. **I**deo
 o spōsa ne existimes te cōtempn̄ si paulisp̄
 s̄trahit t̄ spōs̄ facie sua. **Q**uā ista tibi
 cōopatur t̄ in bonū tibi uenit ad cōsolatiōē
 tibi r̄redit ad cautela. ne magnitudo r̄uela-
 tiōis extollat te ne sep̄ apud te sic incipias s̄da-
 les cōtempnē. ne hac cōtinuā uisitatioē nō
 iā gr̄e att̄nuas. s̄ nate. **P**erced̄ q̄ ne forte m̄b
 assidū d̄tepnat̄ et ut absens maḡ desideret̄
 desiderat̄ audiq̄ q̄rat̄. diu q̄sit̄. tandē ḡn̄q̄
 inueniat̄. **I**nsup̄ ne exiliū reputem̄ pro p̄ria
 arrā pro p̄m̄ sumā: uenit spōs̄ uicissim
 et r̄redit paulisp̄: p̄mittit nob̄ gustare q̄
 suauis ē. et an̄q̄ plene sciat̄. se s̄trahit
 et ita q̄ alis exp̄sis sup̄ nos uolitat̄. p̄uocat
 nos ad uolādū. ac si diceret. **E**cce parū gus-
 tastis q̄ suauis sūt et dulcis. s̄ si uultis pl̄
 ne satiari hac dulcedine. currite post me

in odore unguentorum meorum. **S**ed tunc est o sponsa quae
se absetat a te sponsa. non longe abit. et si non vi-
des eam ipse tu videt te. zelotipus est si forte alius
amatoris recipis. id est alius magis placeat studiois
statim discedet a te. **D**elicata est. nobilis. dives. et
speciosa. id est non nisi speciosa dignatur hanc sponsa
si videt in te macula. statim auertit oculos suos
a te. **E**sto ergo casta. veracunda. et humilis. ut sic ab eo
frequenter visitari merearis. **U**t autem quae diffusio dicta
sunt sibi melius videantur. per dictorum summa in capituli-
lato colligamus. **E**x premissis appetit quod per dictum
quod sibi iure cohereat. **L**ectio enim quasi funda-
mentum. primo occurrit. et data materia mittit nos
ad meditationem. **M**editatio quod appetendum sit
diligentius inquirat. et quasi thesaurum inueniat. **O**ro
se totum visum ad deum erigens. impetrat thesau-
rum desiderabilem. **C**ontemplationis desiderabile sua-
uitate. **H**ic autem adueniens. per dictorum suum labore
remunerat. dum celestis rore dulcedis. animam
satiatam iebat. **L**ectio ergo est secundum exteriori exercitium
Meditatio secundum interiori intellectu. **O**ro secundum desiderium
Contemplatio secundum omnem sensum. **U**rimus ergo quod est in apertis
tunc secundum proficiendum. **T**ercia de uoluntate. quarta
beatorum. **I**n autem quod dicitur ita concatenati sunt. et vi-
taria opere sic sibi iure deseruiunt. quod praecedentes sine
subsequentibus nihil a parum possunt. sequentes autem
sine praecedentibus a raro quod nunquam habere possunt.
Unde possumus colligere quod lectio sine meditatione
est arida: meditatio sine lectione erronea. **O**ro
sine meditatione tepida: meditatio sine oratione in-
fructuosa. **O**ro sine deuotione non est contemplationis
acquisitua. contemplationis adeptio sine oratione aut
rara est et miraculosa. **D**eus enim cuius potentiae non
numquam et cuius misericordiae super omnia opera eius. quoniam
de lapidibus suscitauit filios ablie. dum duros
et nolescentes arcesse cogit. ut velint quoniam non
voluta se ingerit. quoniam non quisquam se infundit

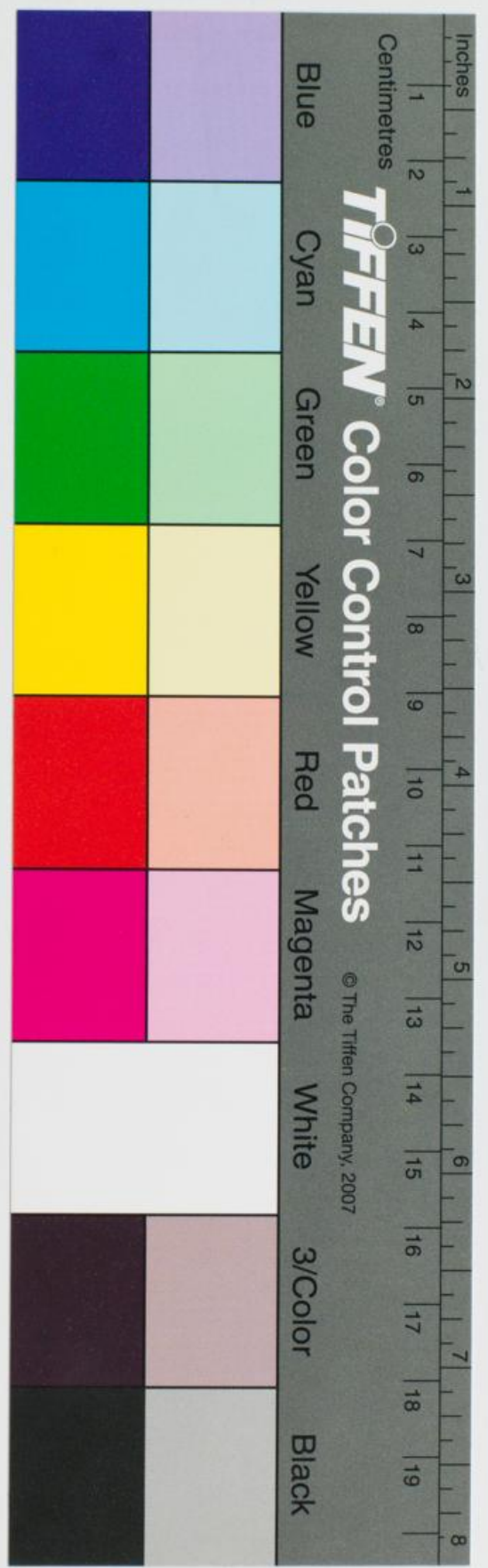
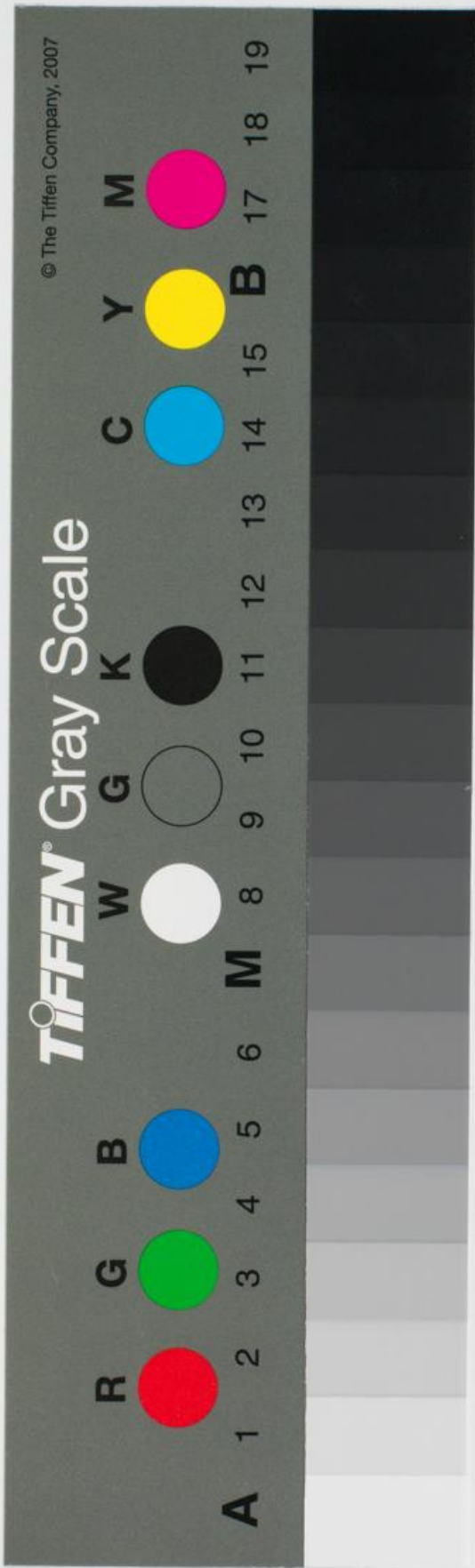

qd et si aliqui legitima contigisse ut in paulo et in alijs
 quibusdam. non tamen ideo debemus et nos quasi deum contempnendo
 talia presumere. sed facere quod ad nos pertinet. ut per has quatuor
 ascensiones graduum. ascendamus de virtute in virtute. donec
 videatur deus deorum in spiritu. **U**tus ille qui sic ascendit. sed
 caveat ne post deplorationem istam. que elevatus fuerat
 usque in celum. inordinato casu corruat usque ad abyssos.
Ne post tantam dei visionem. ad lassuos mundi actus
 et carnis illecebras convertatur. **Q**uando vero mentis
 humane acries infirma. beati luminis illustratione diuina
 sustineri non potest. ad aliquem tamen gradum per quem
 ascenderit. leniter et ordinate descendat. et alternati-
 mo in uno. modo in alio. secundum motum liberi arbitrii
 pro ratione loci et temporis demoretur. tanto tamen ut in videtur
 deo vicinior. quanto a primo gradu remotior. **H**eu
 fragilis et misera humana conditio. **P**er ductu-
 rorum et scripturarum testimonio apte videmus beate
 vite perfectionem in his quatuor gradibus contineri.
Hec quod est a hinc videri tamen teneat. **D**eus
 est hic et laudabimus eum. **V**elle multis adiacere
 proficere at paucis. **U**tmag de illis paucis essemus
Dicit autem quatuor cause quos a predictis gradibus
 plerumque retrahit: scilicet inevitabilis necessitas. honeste
 actionis utilitas. humana infirmitas. mundana
 vanitas. **P**rima excusabilis. secunda tolerabilis.
 tertia miserabilis. quarta culpabilis. **I**llis enim
 quos haec causa a suo proposito retrahit: melius erat
 gratiam dei non agnovisse. quam post cognitam retinere
Hec o deus bone suavis. mitis. dulcis consiliarius
 prudens. fortis. quam inhumanam est. quam temerarius
 a te abicit. quam humilem tamen mansuetum hospitem
 a corde suo repellit. quam pravas noxiasque cogita-
 tiones rapiens. illud secretum cubile spiritus sancti
 scilicet secretum cordis sui. quod paulo ante gaudens
 intederat celestibus tam subito invidis cogitationibus
 quasi portis concubitu fecidit. **H**eu heu adhuc
 valent in corde spiritus vestigia. et iam iterum

tutur adulectina desideria. Male conueniens est
aures q̄ mō audiuerat v̄ba q̄ nō licz hōi
loq̄. tā cito idmari ad fabulas a detractio
nes audiēdas. Oculos q̄ mō sacris lacrimis
baptizati erat. cōfestim cōverti ad vidēdas
vanitates. Lingua q̄ mō dulce epitalamū
spōse cātauerat. iterū cōverti ad sp̄itōsa.
Absit hoc a nob̄ dñe. nisi forte ex huāna
firmitate ad talia r̄labim̄. nō iō despem̄
s̄ iterū recurrāms ad demētē medicū et
ip̄e qui nō vult mortē pctōris itez sanab̄
nob̄. Orem̄ q̄ dñm. vt ip̄edimēta q̄ nos
ab ei⁹ d̄tēplacōe r̄trahut. in p̄nti nob̄
inutiget. et in futūo pct̄i auferat. vt diu
ne d̄tēplacōis dulcedine. et forrēte volup
tatis in d̄ficiētiē r̄pleamur. Amē
Explicit de quatuor q̄dibus cōtēplacōis scale
sp̄itūal' ex dicto b̄ti benardi. A dño petro
de alvato quondā ep̄o cameracen' etc
brevi cōpendiosiq̄ ac breuim̄ trāspōsita

...uenus et
...no luerit
...a demio
...lans luerit
...ad videtis
...ce certalamu
...ri ad pphosa
...et exinana
...no to despena
...de mades et
...fuy ity sanab
...micta q nos
...puti nobis
...kreat. ut diu
...morte volup
...hinc
...teolacous scale
...I. dno petro
...eritay de
...spoliti

deia i. haleruensis of
na vna q no lict hor
ad fabulis a detatio
no a mo fatis lacrimis
im conuerti ad videdas
q no dicit epistolam
im conuerti ad philosa
ie. hsi forte celidana
et abun. no id despona
ad demete m adu et
re pte us itz sanab
ve ipedimem a nos
libat. m pnt nobis
peim auerat. vt diu
dme. et pteit volup
eamur hme
pbus cotempland sede
benard. A dno petro
po cameracensi dca
cuius hspofia

